

vbb 56. kisiklott az 59-es villamos

i ob/tr-ju hgy

1974. augusztus 21.

- szerdán este a németvölgyi ut 176 számú ház előtt zárt pályatesten a farkasrét felől közlekedő 59-es villamos egy kanyarban kisiklott. a baleset következtében kilencen sultos, 13-an könnyebb sérülést szenvedtek. öt utast pedig a helyszínen elsősegélyben részesítettek. a sérülteket kórházba szállították.

a baleset okának megállapítására szakértői bizottság szállt ki a helyszínre. /mti/

--

bb 57. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke 18.00 órától zárásig

-ju hgy

1974. augusztus 21.

52. román kultúra napjai
53. finn szakszervezeti sajtótájékoztató
54. időjárásjelentés
55. közgazdasági világkongresszus
56. kisiklott egy 59-es villamos
57. hírjegyzék
/mti/

--

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztette: koncz antal

21.00/ju

- 36 -

NA 2125

- v é g e -

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1974. augusztus 22.

bb 1. munkaidő csökkentés a kulturális intézményekben és vállalatoknál

i sző/pá-ju hi hgy

1974. augusztus 22.

a kulturális miniszter és a munkaügyi miniszter együttes rendelete alapján szeptember 1-től heti 44 órára csökkentik a kulturális szolgáltatási ágazatba tartozó intézmények és vállalatok mindazon dolgozóinak munkaidejét, akiknek addig heti 48 óra volt az elfoglaltságuk.

az átlagos heti 44 órás munkaidő ~~kezdésén~~ belül a dolgozók részére elsősorban kéthetenként egy szabad szombatot kell engedélyezni. azoknál az intézményeknél, ahol nem biztosítható kéthetenként a szabad szombat, a napi munkaidőt kell csökkenteni. az olyan idényjellegű intézményeknél, amelyeknél a kéthetenkénti szabad nap nem biztosítható, illetve a napi munkaidő nem csökkenthető, a szabadnapok egy része legkésőbb a következő idény kezdéséig összevontan is kiadható.

Legfeljebb átlagban heti 66 óráig terjedő munkaidőben foglalkoztathatók - a polgári fegyveres őrök kivételével - a kapus, portás, vagy egyéb őrszolgálatos tevékenységet végző dolgozók. a heti 44 óránál hosszabb munkaidővel foglalkoztatott - kapus, portás, vagy egyéb őrszolgálatot végző - dolgozók alapbérét a munkaidővel arányosan kell megállapítani.

/ folyt. köv. /

NA 2125

- 1 -

bb 1. / munkaidő csökkentés ... 1. folyt./-ju

azoknál a színházaknál, amelyeknél a munkaidő csökkentés szervezeti változás nélkül, önerőből valamennyi munkakörben nem valósítható meg, továbbá a magyar állami operaháznál, a fővárosi moziüzemi vállalatnál, valamint a magyar cikusz- és varieténél a munkaidő csökkentésre csak további szervezési intézkedések után kerülhet sor.

az intézmények a munkaidő csökkentés bevezetésére vonatkozó felkészülési tervet a kulturális minisztérium külön kiadandó szakmai irányelvei alapján készítik el. ebben figyelemmel kell lenni arra is, hogy a munkaidőcsökkentést az intézmény valamennyi dolgozójára azonos időpontban kell bevezetni, továbbá: azoknál az intézményeknél, ahol a központon kívül hálózat is működik, a munkaidő csökkentés a központon és a hálózatban csak egyidejűen valósítható meg. /mti/

--

bb 2. szigorodó bűnüldözés, javuló tendencia a bűnözésben - a legfőbb ügyészség statisztikai tájékoztatója

i tf/gk-ju hi hgy

1974. augusztus 22.

a legfőbb ügyészségen most készült el az a számadatokat tartalmazó terjedelmes tanulmány, amelyet - a sok éves gyakorlatnak megfelelően - a magyarországi bűnözés alakulásáról állítanak össze a szakemberek esztendőről esztendőre. megtudjuk többek között a statisztikából, hogy bizonyos mértékben csökkent az ugyneveett közbűnös bűncselekményeknek az össz-bűnözéshez / az ismertté vált bűnelkövetésekhez / mért aránya. tavaly például a vagyon elleni bűnözés kategóriájában - a megelőző esztendőhöz képest - 4.4 százalékkal csökkent a nyomozással felderített és a bíróságokon végződött ügyek száma. ezzel szemben nőtt / 121-ről 163-ra / azoknak a bűncselekményeknek a száma, amelyek vagyoni érték tekintetében 50.000 forintnál nagyobb összegű kárt okoztak, mégpedig állampolgárok tulajdonával szemben.

/ folyt. köv /

M-

- 2 -

bb 2. / szigorodó ... 1. folyt./-ju

aligha lehet azzal magyarázni az ittas állapotban elkövetett közlekedési bűncselekmények számszerű gyarapodását, hogy a büntető törvénykönyv bizonyos - a foglalkozás körében elkövetett bűncselekményekre vonatkozó - szabályait az elmúlt esztendőben szigorították, és többek között kiterjesztették a gépkocsikon túlmenően más közúti járművekre / például lovas kocsikra, kerékpárokra is/. e tekintetben tulajdonképpen az emberi felelőtlenségről van szó, arról nevezetesen, hogy egyes állampolgárok mitsem törődnek a mások biztonságát is szolgáló közlekedési szabályokkal, a közúti közlekedés rendjének paragrafusokkal is körülbástyázott előírásaival. a bűnüldözés szervei fokozott szigorúsággal kiszűrik ki a közlekedésben részt vevők sokaságából a rendbontókat, a sajátjukon kívül a mások életét is veszélyeztető embereket.

számokkal, adatokkal mérhetően is javult a helyzet az erőszakos és garázsa jellegű bűncselekmények kategóriájában. minden bizonnyal közrejátszik ebben az, hogy a joggyakorlatban - a bíróságok ítélkezésében - szigorították a fellépést azokkal szemben, akik megpróbálják figyelmen kívül hagyni a közösségi élet, az emberi kapcsolatok iránt, olykor pedig iratlan szabályait. a statisztikai kimutatásokban egyelőre még nem érezhető - de minden bizonnyal a további bűnüldözési felmérésekben már tapasztalható lesz - annak a nemrégiben megszületett törvényerejű rendeletnek a hatása, amely jogi eszközöket biztosít a társadalmi együttélés szabályaival konokul szembehelyezkedőkkel szemben.

a legfőbb ügyészség szakemberei most azt a tapasztalatukat is rögzítették, hogy a fiatalok bűnözése az összes bűnesetek számához képest az elmúlt esztendőben - 1972-höz viszonyítva - több mint 15 százalékkal csökkent. ugyanakkor bőven van még tenni-való a joggyakorlatban a visszaeső bűnözőkkel szembeni fellépés terén. megnyugtató viszont, hogy a bűnelkövetők érzelmi viszonyulása - a bűncselekmények törvényi minősítése szempontjából annyira fontos ,, szándékosság,, vagy ,, gondatlanság,, tekintetében javult a helyzet. korábbi évek kriminalisztikai adataihoz mérten kevesebben vannak azok, akik előre megfontoltan követnek el - hétköznapi szóhasználatban: kitervelnek - bűncselekményeket. ami a szocialista társadalmi együttélés normái között az élet, a testi épség és a nemi szabadság elleni bűnözést illeti, e tekintetben valamelyest javult a bűnözés körképe. mindent egybevetve azt lehet mondani - közölték a legfőbb ügyészségen -, hogy napjainkban nem rosszabb a bűnözés - számokkal mérhető - alakulása Magyarországon, mint amivel a mi körülményeink között, társadalmunk jelenlegi fejlettségi szintjén számolni lehet.

/mti/

--

M-

- 3 -

bb 3. új szakmunkásképző iskolák - bővül a tanműhely- és diákotthonhálózat

i ol/;!--ju ie hgy

1974. augusztus 22.

az új tanévben több új iskola, számos újonnan épült munkahely és diákotthon áll az egyre korszerűsödő szakmunkásképzés szolgálatába. a ,, kapacitás,, 36 új iskolai tanteremmel, 4 új tornateremmel, 1015 tanműhelyi munkahellyel bővül, és további 2350 fiatal lakhat szakképzésének ideje alatt korszerű tanulóotthonban.

a megyei állami építőipari vállalatok dolgozóinak lelkes munkáját dicséri, hogy hőmezővásárhelyen és nagykanizsán az új intézményeket jóval a kijelölt határidő előtt, már szeptember első napjaiban birtokukba vehetik a különféle vasipari szakmákat tanuló fiatalok. hőmezővásárhelyen december volt az új, 83 munkahelyet magában foglaló tanműhely átadásának eredeti határideje: nagykanizsán pedig a terv szerint novemberben kellett volna átadni a 89 munkahellyel rendelkező tanműhelyt és a 400 személyes diákotthont.

szeptemberben egyébként még további négy szakmunkásképzési intézményt adnak át rendeltetésének. esztergomban 200 személyes otthont kapnak különféle szolgálattó és más ipari szakmák tanulói. nyiregyházán a 107. számú intézet új 20 tantermes, tornatermes iskolával gazdagodik, s ugyanebben a városban a 110-es számú iskola 300 személyes tanulóotthont és 189 munkahellyel rendelkező tanműhelyt is kap. ez utóbbiakat a vas-, a villamos- és a faipari szakmák tanulójának építik. sátoraljauhelyen is szeptemberben adják át az új 10 tantermes iskolát, amihez tornatermet is építettek.

az idén még további 10 beruházás valósul meg. december végéig új tanműhelyt kap kecskemét, szigethalmon 54 munkahellyel bővítik a meglévőket, itt egyébként további új tantermeket is kap az iskola. 3 tanteremmel, tornateremmel bővítik a soproni iskolát is.

budapesten a mogyoródi úton 800, dunakeszin 200, győrben 150 személyes otthon épül fel még ez év végéig. egerben új 300 személyes tanulóotthont és 120 munkahellyel új tanműhelyt is építenek. új tanműhely készül idei átadásra még mátészalkán, szolnokon és szombathelyen is.

/ folyt. köv./

bb 3. / új szakmunkásképző ... 1. folyt./-ju

mindazt egybevetve, megállapítható, hogy 1974-ben jelentős mértékben továbbjavulnak a szakmunkásképzés tárgyi feltételei. az új létesítményekre összesen mintegy 350 millió forintot fordítanak. /mti/

--

bb 4. több, jobb, választékosabb termék - munkaverseny-sikerek a vörös október férfiruhagyárban

i ol/gk-ju ie hgy

1974. augusztus 22.

sulya van az adott szónak a vörös október férfiruhagyárban: a dolgozók rendre teljesítik kongresszusi munkaverseny-vállalásaikat. a mozgalom kibontakozásának kezdetén, a vállalatok összegezése nyomán úgy ítélték meg, hogy az előző év hasonló időszakához képest mintegy 7 százalékos termelésnövekedés várható. most azonban a 9.3 százaléknál tartanak, ami darabra átszámítva körülbelül 30-40 ezerrel több öltönyt jelent. a vállalat 14 százalékkal szemben 20 százalékkal teljesítették túl az időarányos exportterveket.

a százalékok nem csupán mennyiségi többletet jelentenek. a vor-ban, mint a ruházatipar valamennyi vállalatánál, sarkalatos kérdés a minőség, továbbá a divattal, a korszerű igényekkel lépést tartó választékbővítés. a munkaverseny-eredményekben bennfoglaltatik az is, hogy mind a hazai boltoknak, áruházaknak, mind pedig a külföldi megrendelőknek új fazonok, újfajta anyagokból készült modellek bővülő választékát nyújtják. /mti/

--

bb 5. tető alatt budapest legnagyobb kerületi könyvtára

i me/tm-ju hi hgy

1974. augusztus 22.

jó ütemben épül kőbánya új művelődési központja: a színház, a művelődési ház és a könyvtár. mindhárom rangos intézmény, méreteiben meghaladja a hasonló jellegű létesítményeket. a csaknem 1500 négyzetméter alapterületű könyvtár például a főváros legnagyobb kerületi könyvtára lesz. legalább is egy ideig. a következő években ugyanis hasonló könyvtárakat létesítenek pestlőrincen, óbudán, újpesten is. a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága által jóváhagyott fejlesztési terv szerint.

/ folyt. köv./

bb 5. / tető alatt budapest ... 1. olyt./-ju

a x. kerületi művelődési központ átadását eredetileg jövő év november 7-re tervezték, a beruházók és építők azonban vállalták, hogy a felszabadulás 30. évfordulójának és a párt xi. kongresszusának tiszteletére lerövidítik a határidőt. az együttes erőfeszítések eredménye már megmutatkozik: a falak 75-80 százalékat, sőt az épület emeletes részét, a könyvtár felett a tetőt is felhúzták. a napokban az utolsó válaszfalakat, a színház fémkúpulájának szerkezetét építették, és megkezdték az ablakrákák behelyezését.

a pataki istván művelődési központ igazgatósága már kijelölte az új központ tevékenységének irányát. mindenekelőtt a munkás művelődést segítik elő azáltal, hogy folytatják az ismeretterjesztő előadásokat, a nyelvoktatást - immár audiovizuális nyelvlaboratóriumban -, a népszerű rádió- televízió-, foto tanfolyamot, és megszervezik kerületi üzemek szocialista brigádjainak politikai, szakmai továbbképzését. a már működő biológiai, helytörténeti, képzőművészeti és más szakkörökön kívül folklór, barkács, bélyeggyűjtő, kézimunka és más köröket alakítanak.

különös gonddal készítik elő az ifjúság művelődését, szórakozását. teljesebbé teszik az énekkarok tevékenységét, az irodalmi színpadot, a filmstúdiót, felújítják a délpesti kör-színpad műsorait - a x., a xvii., és a xx. kerület amatőr együtteseinek bemutatkozási fórumaként -, s olyan eleven művelődési formákat honosítanak meg, mint a táncház, a vetélkedők. de biztosítani akarják a dolgozó nők, háziasszonyok, nyugdíjasok, a munkásnegyed összes lakosainak színvonalas művelődését is. a többi között azzal, hogy művészeti kiállításokat, előadássorozatokot, a társadalmi, politikai, családi ünnepek alkalmával összejöveteleket rendeznek, saját színházukban a budapesti színházak együtteseit látják vendégül. /mti/

-.-

MA

- 6 -

bb 6. temető a temető. alatt

vid/ká-ju -cz

1974. augusztus 22.

tudományos szenzációt hoztak a szekszárdi ásatások. az avarkori temető több, mint ötszázadik sírjának feltárásán munkálkodtak a régészek, amikor a már ismert sírmező alól jóval korábbi leletek kerültek elő. a sírmező a népvándorlás korára jellemző, míg az alatta elhelyezkedő, eddig feltárt kilenc hamvasztásos urnasír másfélezer évvel korábbi, a középső bronzkorból származó. mindez megváltoztatja a szekszárd multjával kapcsolatos eddigi elképzeléseket. /mti/

-.-

MA

- 7 -

bb 7. új búzafajták váltják fel a híres bezosztaja-1-et - zavartalannak ígérkezik az őszi gabonavetőmag-ellátás

1 fj/gk szb ie hgy

1974. augusztus 22.

a mezőgazdasági szakemberek búza-fajtaváltásra számítanak - ezt látszanak igazolni az országos vetőmagtermeltető és ellátó vállalatokhoz beérkezett megrendelések. az elmúlt tizenkét év búza-, „sztárja”, a bezosztaja-1, amellyel a mezőgazdasági nagyüzemek tíz év alatt megkésztették a terméshozamokat, fokozatosan átadja helyét a még nagyobb teljesítményű, szintén szovjet nemesítésű búzafajtáknak.

a nyár végi és az őszi vetőmagforgalmazásra a vállalatok felkészültek. zavartalan lesz az őszi gabonavetőmag-ellátás. egyelőre 81 ezer tonnára jelentettek be igényt a termelők, a vetőmagellátó vállalat raktáraiban azonban megfelelő mennyiségű tartalékokat is képeztek, úgyhogy a pótmegrendeléseket is ki-elégítik. a megrendelések szerint a korábbi 80 százalékról 25-30 százalékra esik vissza a bezosztaja-1 termőterülete, helyét az „avrora”, a „kavkaz”, a „rannaja-12”, és a „ljubilennaja”, búzák foglalják el, amelyek ugyanolyan jó minőségű lisztet adnak és általában a betegségekkel szemben is hasonlóan ellenállóak, de nagyobb termést adnak, mint a bezosztaja búza. megnőtt az érdeklődés a hazai nemesítésű új búzák iránt, egyebek között a martinvásári-1-es és a 2-es, valamint a fertődi-fajtákra érkezett nagyobb megrendelés, amelyet azonban teljes egészében nem tudnak kielégíteni, mert az elszaporítás egy-két évet vesz igénybe. a rozsellátás zavartalan lesz, egyelőre 3500 tonna vetőmagra van megrendelés, amelyet visszaigazolt a vállalat, mégpedig úgy, hogy a termelőknek megfelelő fajtaválasztékot is biztosítottak. őszi árpából a megrendelt tételeket a hónap végéig kiszállítják a termelőknek, a rozs- és a triticales-magot szeptember 10-ig vehetik át, az őszi búza szállítmányok pedig legkésőbb október 1-ig érkeznek meg rendeltetési helyükre.

számos gazdaság saját termelésű vetőmaggal alapozza meg a jövő évi termést, ezt a szaporítóanyagot azonban ellenőrizni kell, hogy megfelel-e a követelményeknek. a termelők az ellenőrzésre a vetőmagfelügyelőséget kérik fel. ha a beküldött minta valamilyen oknál fogva nem felel meg, a gazdaságok államilag fémzárolt, szavatolt minőségű vetőmagot rendelhetnek. a vetőmag-ellátó vállalat az utórendelésekre nyolc-tiznapos szállítási határidőt vállal. /mti/

7.50/szb

7/1000

--

8-

bb 8. meggyorsult a nyereség növekedése, csökkent az önköltség - tájékoztató a vállalati gazdálkodás első félévi eredményeiről

1 st/gg szb ie hgy 1974. augusztus 22.

a pénzügyminisztérium bevételi főigazgatósága a mérlegbeszámolókat alapján gyorsösszesítést készített a vállalatok és szövetkezetek 1974 első félévi gazdálkodásának főbb pénzügyi folyamatairól.

az első félévben a vállalatok és szövetkezetek nyeresége /a mezőgazdasági tételek nélkül/ 22,6 százalékkal magasabb volt, mint a múlt év első felében. a félévet 174 vállalat, illetve szövetkezet, vagyis a mérlegbeszámolókat készítő 4,3 százaléka zárta veszteséggel. a veszteség összege nagy mértékben csökkent, mindössze 41,3 százaléka az 1973 első félévének.

a vállalati eredmények növekedési üteme a népgazdaság valamennyi ágában és az ágazatok többségében lényegesen gyorsult. az átlagosnál nagyobb a növekedés az iparban, az erdő- és vízgazdálkodásban, valamint a szállítás és a hírközlés területén. az építőipar és a külkereskedelem tartja az előző években is magas fejlődési ütemét. az iparon belül a kohászat, a gépipar, az építőanyagipar, és a vegyipar eredménye gyarapodott a leggyorsabb ütemben.

az eredmények kedvező alakulása elsősorban a termelés és az értékesítés gyorsütemű növekedésének köszönhető. az értékesítés nettó árbevétele a népgazdasági szinten 14 százalékkal nőtt, ezen belül kiemelkedik az ipar 15,4 százalékos fejlődése. az exportból származó árbevétel 24,2 százalékkal nőtt bár a belföldi értékesítés növekedési üteme ennél kisebb volt, így is 12,7 százalékkal túlhaladta a múlt év első felét, ami a 2 éves megtorpanás után a hazai kereslet fellendülését jelzi.

az eredmények javulásához jelentős mértékben járult hozzá az export-árnyereség emelkedése. a tőkés piacokon tovább tart az elmúlt években felerősödött inflációs folyamat. az ipar exportja 1974 első felében 12,4 százalékkal magasabb ár-szintet ért el, mint tavaly ilyenkor, így a jövedelmezőség javulása jórészt az értékesítési árak emelkedéséből adódott. az importanyagok árának emelkedését - a fogyasztói árak viszonylagos stabilitása érdekében - tulnyomórésztben a költségvetés fedezte.

/folyt.köv./
8.05/a

- 8 -

7/1000

bb.8./ meggyorsult.....folyt./-a

számos tényező arra utal, hogy az exportárnyereségen kívül a gazdálkodás javulása is közrejátszott a vállalati nyereség emelkedésében. a népgazdaság egészében a költség-színvonal egyértelmű csökkenése figyelhető meg. száz forint termelési értéket alapul véve népgazdasági szinten az anyag-költség 80 fillérrel, az összes termelési költség pedig 1.90 forinttal volt alacsonyabb, mint az elmúlt év hasonló időszakában. a központi és saját hatáskörben végrehajtott bérfejlesztések hatásait a vállalatok a termelékenység emelkedéséből fedézték, sőt ezen túlmenően az azonos értékre számított bérköltségek még csökkentek is. e kedvező eredmények a korábbinál szervezettebb és korszerűbb gazdálkodásból adódtak.

a kapacitások jobb kihasználásának, a korszerűbb technológia alkalmazásának, s nem utolsósorban a termelékenység javulásának hatására kedvezően változott a jövedelmezőség. 1973 első félévében 100 forint munka és eszköz felhasználásával 38.70 forint termelési értéket állítottak elő, ez év első felében pedig már ez a termelési érték 40.60 forintra emelkedett.

a pénzügyi mutatószámok szemléletesen érzékeltetik a hatékonyság fokozásának további tartalékait is. a még üzemben lévő állóeszközökön belül 7.8-ról 8.5 százalékra emelkedett az értékét tekintve már elhasználódott állóeszközök aránya. a befejezetlen beruházások állománya 13,3 százalékkal, tehát jóval gyorsabban növekedett, mint azokat az állóeszközöket, amelyek a vállalatoknál üzembe léptek. az adatokból az is kitűnik, hogy a készlet-állomány általában, s mindenképp a kereskedelemben csökkent, az iparban azonban 7.7 százalékkal - a vegyiparban 12,7, a gépiparban 10.7 százalékkal - emelkedett. a készletek emelkedésének egy része e területeken is a kibővült termelés és értékesítés fedezetéül szolgált. számos helyen azonban - különösen az importanyagok beszerzésénél - a túlzott biztonság-ra való törekvés érzékelhető, ami a népgazdaság számára több-let terheket jelent. az anyag-és energiatakarékosság fokozására van tehát szükség./mti/

--

bb.9. új lakótelep kaposvárrott

vid/ká/a/-cz

1974. augusztus 22.

kaposvárrott, az ugynevezett kalinyini városrész beépítése jövőre befejeződik. szomszédságában a városi tanács kijelölte az új lakótelep helyét, az ugynevezett béke-füredi tömböt. a somogy megyei állami építőipari vállalat megkezdte az előkészületeket. az ötödik ötéves terv időszakában 2150 lakást építenek az új városrészben, zömmel öt és négyemeletes épületekben./mti/

8.15/a

-10-

bb.10. üdülőkörzet a rinya-völgyében

vid/ká/a/-cz

1974. augusztus 22.

a legfiatalabb somogy megyei város, nagyatád szomszédságában elterülő, szépfekvésű rinya-völgyet üdülőtérületté alakítják át. a 68-as uttól délre száz hektáros területet jelöltek ki, s a városi tanács elképzelései alapján hozzáláttak a rész-tekvek elkészítéséhez. ősszel parcelláznak, s a 80-120 négyszög-öles telkek értékesítését még ebben az évben megkezdik. a rinya menti vizgazdálkodási társulat elkészítette a csónakázó tó tanulmánytervét a tó mögött parkerdőt képeznek ki. /mti/

✓kisebb strand is épül.

--

bb.11. épül a pécsi tejporgyár

vid/ká/a/-cz

1974. augusztus 22.

pécs nyugati városrészében - a baranya megyei tejipari vállalat központjában - elkészült az új tejporgyár alapozása. a félezer négyzetméter alapterületű csarnok könnyűfémszerkezetes elemeit, valamint a gépi berendezéseket a dán anhydro cég szállítja. a további kivitelezés ugyancsak a külföldi partner szakembereinek irányításával folytatódik a helyszínen.

az ország hetedik tejporgyárának építésénél gyors tempót diktálnak: szeptember első felében kezdődik a szerelés, 1975. január közepére tervezik a próbaüzemelés indulását, március 15-én pedig a végleges átadást. a beruházási program szerint a pécsi tejporgyárban naponta 200 000 liter tejet dolgoznak fel, műszakonként mindössze tíz ember közreműködésével. egyidejűleg épül az üzem területén a 800 cal/óra teljesítményű hűtőház is. /mti/

--

8.20/a

10 1010

- 14 -

bb.12. pesterzsébet iparcikk ellátásáról tárgyalt a kerületi tanács végrehajtó bizottsága

t/gy/sza/hi/a/hgy

1974. augusztus 22.

az elmúlt esztendőben csökkent pesterzsébeten az iparcikk boltok száma. a városközpont építkezéseivel összefüggő szanálások miatt például hét iparcikk boltot kellett megszüntetni - mondották el a xx. kerületi tanács csütörtöki végrehajtó bizottsági ülésén, amelyen a lakosság ellátásáról tárgyaltak.

a nagykiterjedésű városrészben jelenleg 85 üzletben és áruházban vásárolhat iparcikket a lakosság. a kerületi tanács igyekszik a mostani szinten tartani a vásárlási lehetőségeket. a kossuth tér 10. szám alatt szanált hófehérke gyermekruházati szakboltot a kossuth lajos utcai ruházati szakboltba költöztette át, az ottani raktár átalakításával. hamarosan lebontják a keravill egyik szaküzletét: a szivárvány áruház vállalat ezzel egyidőben bővíti műszaki részlegét. ugyancsak elhatározták, hogy a kossuth téren a rádió-és villamosági cikket árusító üzletet csak akkor bonthatják le, ha a kossuth lajos utcában hasonló profilu pavilonboltot állítanak fel. az eddigi intézkedések hatására pesterzsébet áruellátása nem romlott. új üzletek nyíltak az utóbbi esztendőben a marx károly uton, a vas gereben utcában és a vörösmarty téri piacon. lényegesen javul majd a kerület áruellátása, az új városközpont kialakításával; a következő esztendőben 6400 négyzetméter alapterületű iparcikk szaküzlettel gyarapodik a xx. kerület.

a végrehajtó bizottság ülésén felhívták a figyelmet arra, hogy a városközpontban esedékes további szanálásoknál továbbra is gondoskodni kell a boltok pótlásáról. ezen kívül további magánkezeskedői engedélyek kiadásával kell segíteni a lakosság ellátását. /mti/

9.05/a

tel. 1014

--

- 12 -

bb.13. zamercev vezérőrnagy

tm/a/-cz

1974. augusztus 22.

a felszabadult budapest legendás városparancsnoka fővárosunkba érkezett. itt-tartózkodása alatt a televízió riportfilmet készített a tábornokról, amelyet a főváros felszabadulásának 30.évfordulóján mutatnak be. /mti/

--

felhasználható: 11.00 órától:

bb.14. kiállítás a könyvklubban

t/ro/mm/a/-cz

1974. augusztus 22.

csütörtökön a liszt ferenc téri könyvklubban drucker tiber, a magyar könyvkiadók és könyvtérjesztők egyesülésének főtitkára nyitotta meg a román szerzők művei magyarországon című kiállítást. a román kultúra napjai keretében megrendezett könyvtárlatot szeptember 1-ig - naponta 10-től 18 óráig - tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

--

felhasználható 11.30 órától!

bb.15. eltemették walter rózsit

t/ro/mm/a/-cz

1974. augusztus 22.

csütörtökön a farkasréti temetőben, az állami operaház művészei, a barátok, tisztelők és emlékezők sokaságának jelenlétében mély részvétellel temették el walter rózsit, az operaház örökös tagját. a dalszínház és az örökös tagok nevében dárday andor, művészeti titkár helyezte el a kegyelet koszoruját és érdemeinek méltatásával bucsuztatta az elhunytat. /mti/

--

9.25/a

tel. 1014

- 13 -

bb 16. újabb termálkutató fúrás sárváron

vid/ká/ny -cz

1974 augusztus 22

a közkezdelt sárvári termálfürdő további biztonságos üzemeltetése érdekében újabb kutat fúrás. a második kutat több intézmény anyagi hozzájárulásával, közreműködésével, mintegy 3.7 millió forint beruházással képezik ki. vízállal nemcsak a termálfürdő medencéit, de a város sportkörének uszómédecéjét is ellátják./mti/

-.-

bb.17. önkéntes ifjúsági tábor kaposvárrott

vid/ká/a/-cz

1974. augusztus 22.

befejezéshez közeledik a kaposvári tanítóképző intézet 200 személyes kollégiumának építése. a lakószárnyat a tanév kezdetén már birtokukba is vehetik a hallgatók. a konyha, az étterem október végére készül el. a munkák meggyorsítására az intézet kiz szervezétének kezdeményezésére önkéntes ifjúsági tábor nyílt. csütörtökön, az első csoportban 28, a másodikban 25 hallgató dolgozik azon, hogy az új épületbe mielőbb beköltözhessenek. /mti/

-.-

bb.18. rendőrségi hírek

sz/a/a/-cz

1974. augusztus 22.

borsod megyében felsőzsolca határában gromoczkai jános 33 éves gépkocsivezető tehergépkocsival szabálytalan előzés közben nekiütközött a vele szemben szabályosan közlekedő lengyel turistákat szállító autóbusszal. a baleset következtében az autóbussz utasai közül andrej sabat 54 éves gépkocsivezető életveszélyes, ceglowski mieczyslaw 24 éves kőműves, szilári krysztyna 24 éves könyvelő, irina bartkow 27 éves technikus súlyos és hat személy könnyű sérülést szenvedett. a sérülteket a miskolci kórházba szállították. a tehergépkocsi vezető ellen őrizetbevétel mellett indult eljárás.

csongrád megyében kiskundorozsmán széksóstófürdő közelében mánjeim nikola 31 éves segédmunkás jugoszláv állampolgár személygépkocsival elütötte a vele azonos irányba kerékpározó mangó mihály 63 éves nyugdíjas kiskundorozsmai lakost, mangó mihály a helyszínen meghalt. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője és egy utas könnyebben megsérült. kórházba szállították őket. az eljárás folyamatban van.

/folyt.köv./
10.50/a

- 14 -

161210

bb.18./ rendőrségi.....folyt./-a

fejér megyében a sárbogárdi vasútállomás előtt özvegy sárközi jánosné 71 éves nyugdíjas, simontornyai lakos a már mozgásban lévő autóbussz oldalának esett és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

nógrád megyében endrefalva és szécsény között lazsan mihály 40 éves főkönyvelő szécsényi lakos személygépkocsijával gyorsajtás közben utmenti fának ütközött és a helyszínen meghalt. két utasát súlyos állapotban szállították kórházba.

vas megyében tormásliget határában sulicz lőrincz 31 éves vontatóvezető helyi lakos motorkerékpárjával utmenti fának ütközött és a helyszínen meghalt. a körülmények tisztázása folyamatban van.

tolna megyében paks község határában nagy gyula 60 éves kubikos szárazdi lakos a gyűjtőcsatornába esett és meghalt. a körülmények tisztázására vizsgálat indult./mti/

-.-

bb 19. évadnyitó társulati ülés a kaposvári színházban

vid/ká/ny -cz

1974 augusztus 22

csütörtökön tartotta évadnyitó társulati ülését a kaposvári csiky gergely színház. komor istván igazgató köszöntötte a színház régi tagjait és új színművészeit: flórián antalt és jeineci istvánt, majd ismertette az 1974/75-ös évad terveit.

a csiky gergely színház szeptember 27-én kezdi az évadot sötő andrás darabjának bemutatásával. az 1974/75-ös színházi évadban hat prózai és 4 zenés darabot mutatnak be. az előadásokra 15 százalékos kedvezményel bérletet bocsát ki a színház./mti/

-.-

bb 20. a dunántúli kisvárosok vezetőinek találkozója

vid/ká/ny -cz

1974 augusztus 22

csütörtökön kapuvárrott megkezdődött a dunántúli kisvárosok vezetőinek kétnapos találkozója. a tanácskozáson, amelyet lombos ferenc a győr-sopron megyei tanács elnöke nyitott meg, megbeszélnek a kisvárosok sajátos problémáit. a résztvevők üzemekeket látogatnak meg, s felkeresik a hanságot, valamint a fertő-tó környékét./mti/

11.00/ny

-.-

-15-

161210

bb 21. budapesti közlekedési balesetek

tm/ny -cz

1974 augusztus 22

xv. ker. rákosi ut és széchenyi utca kereszteződésében holecz józsef 40 éves szövetkezeti tag, dabasi lakos nem adott áthaladási elsőbbséget és egy tehergépkocsival összeütközött. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője és utasa, szabó tibor 35 éves szövetkezeti tag, budapesti lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők a sérülteket kórházba szállították. holecz józsef ellen eljárás indult.

góla sándor 27 éves gépkocsivezető, bölcskei lakos tehergépkocsival nem biztosított áthaladási elsőbbséget és a ix. kerület közraktár utca és zsil utca kereszteződésében a kijelölt gyalogátkelőhelyen elütötte alapí istvánné 86 éves nyugdíjas, budapesti lakost. az idős asszony súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították. góla sándor ellen eljárás indult.

viii. ker. hungária krt és hős utca kereszteződésében a kijelölt gyalogátkelőhelyen both jeno 55 éves osztályvezető, budapesti lakos elütötte barczán istván 40 éves géplakatos, budapesti lakost. barczán súlyos nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították. both jeno ellen eljárás indult.

11.10/ny

Tó 1210

- 16 -

bb 22. beruházások a somogy megyei mezőgazdaságban és élelmiszeriparban

vid/ká/ny -cz

1974 augusztus 22

somogyban, az ország negyedik legnagyobb megyéjében, a fejlődő ipar mellett a mezőgazdaság is döntő jelentőségű. az élelmiszeriparban dolgozik a keresők 46.5 százaléka, ami lényegesen meghaladja a 31.2 százalékos országos átlagot. az adott ságok a mezőgazdaság és élelmiszeripar összehangolt fejlesztését követelik meg - jelentették be csütörtökön kaposvárott a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén.

a végrehajtó bizottság megállapította, hogy a mezőgazdasági üzemek beruházását a negyedik ötéves terv szintjéhez képest az ötödik ötéves terv időszakában 35-40 százalékkal indokolt növelni. ebben a szakaszban somogy mezőgazdasági beruházási igénye több mint öt milliárd forint. a kaposvári huskombinátnál mintegy 900 millió forintos beruházással teljes üzemi rekonstrukciót valósítanak meg, bővítik a gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat tárolókapacitását. a kaposvári cukorgyár répafieldolgozó kapacitását napi háromezer tonnára növelik. a nagyatádi konzervgyár 110 millió forintot költ fejlesztésre. a phylaxia vállalat kooperációban a husiparral és a tejiparral, melléktermék feldolgozó és tejporító üzemét létesít somogyban.

az irányelvek szerint a megye mezőgazdaságában a termelési rendszerek tovább szélesednek. 1980-ra a kukorica 70, a burgonya 80, a cukorrépa 60 százalékat termelik zárt rendszerben. növekszik az olajosnövények - szója, borsó, napraforgó - a cukorrépa és a zöldség termőterülete. nagy erővel folytatják a meliorációt, a vízrendezést, a talajjavítást. az állattenyésztésben a tartástechnológia helyes megválasztásával meggyorsítják a szakosodást./mti/

-.-

bb 23. nagyecsed-i táncosok a burgaszi fesztiválon

vid/ká/ny -cz

1974 augusztus 22

csütörtökön a bulgáriai burgaszba utaztak a nagyecsed-i néptáncosok, akik szabolcs megyét képviselik a város nemzetközi folklór táncfesztiválján. az ecsediek szatmári táncokkal szerepelnek a találkozón./mti/

-.-

11.25/ny

Tó 1220

-17-

bb 24. almaexport szabólcsból

vid/ká/ny -cz

1974 augusztus 22

minden eddiginél korábban kezdődött az idén a fehér alma exportálása szabólcs-szatmár megyéből. általában augusztus 25-e az az időszak, amikor a szállítás indul. az idén a szamosmenti állami gazdaságból, a balkányi állami gazdaságból, a nyirmeggyesi petőfi termelőszövetkezetből már 22-én megérkeztek az első szállítmányok a tuzséri hűtőházba, ahol szovjet kereskedelmi szervek szakemberei fogadták az árut. az átvétel után mindjárt széles nyomtávu vagonokba rakják a gyümölcsöt, így az újabb átrakás nélkül jut el rendeltetési helyére.

a szállítások kezdete előtt szocialista szerződés jött létre a szovjet vasutak ungvári kirendeltsége, a máv záhonyi körzeti főnöksége, valamint a hungarofrukt tuzséri hűtőháza között a szovjetunióba irányuló szállítások zavartalan lebonyolítására./mti/

-. -

bb 25. kikötői csucs dunaujvárosban

vid/ká/ny -cz

1974 augusztus 22

a dunaujvárosi máv állomás dolgozóinak kezdeményezésére kongresszusi műszakot tartottak, illetve tartanak a máv állomás és a dunaujvárosi kikötő brigádjai augusztus 20-án és augusztus 23-án. az alkotmány napján a felajánlott hatezer helyett 132 vagonban összesen 7017 tonna szovjet vasércet szállítottak a kikötőből a dunai vasműbe. ez a mennyiség új napi kikötői csucs, amely másfélezer tonnával meghaladja az eddigi legmagasabb napi kirakási és szállítási mennyiséget.

ugy tervezik, hogy augusztus 23-án ismét legalább hatezer tonna vasércet szállítanak el a kikötőből./mti/

-. -

11.45/ny

-18-

10/1220

bb 26. égő tehergépkocsi az országuton

sza/ny hi -cz

1974 augusztus 22

szerdán késő este kigyulladt kálkapolna közelében a 3-as számú főútvonalon menet közben a 4-es számú egri volán vállalat jd 04-95 forgalmi rendszámu ifa típusu pótkocsis tehergépkocsija. a tűz következtében jelentős kár keletkezett a gépkocsiban és a szállított több mint 200 karton cigarettában. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a gépkocsi egyik kerekén megsérült gumi surlódása okozta a tüzet. az égő gépkocsit végül is a kivonult egri és gyöngyösi állami tűzoltók oltották el./mti/

-. -

bb.27. motorkerékpár tolvajokat ítelt el a dunaujvárosi bíróság

vid/ká/a/-cz

1974. augusztus 22.

három dunaujvárosi fiatal került bíróság elé. egyik délután, egészen éjjelig, vendéglőben mulatoztak; harminc korsó sört ittak meg. éjjel tájban autózásra vagy motorozásra támadt kedvük. előbb egy skoda gépkocsit törtek fel, de nem tudták elindítani, majd egy pannoniával kísérleteztek. két mz motorkerékpárt végül sikerült eltolniok a parkirozó helyről, s azokkal a duna soron indultak el. az ott lakók azonban észrevették a motortolvajokat, akiket a telefonon helyszíntre hívott rendőrök elfogtak. a dunaujvárosi bíróság petz henriket két évi, tóth atillát 1 év 8 hónapi szigorított börtönben töltendő szabadságvesztésre, sárközi kálmánt egy évi börtönbüntetésre ítélte - jogerősen. petz henriknek a korábbi büntetéséből feltételesen hat hónapot is le kell töltenie./mti/

felfüggesztett

-. -

bb 28. féltékenységből ölt

sza/ny hi -cz

1974 augusztus 22

szilágyi imréné 48 éves háztartásbeli, turkevén a kun utca 12.számú lakás kapujában szerelemféltésből törkással sziven szurta özvegy balázs andrásné 49 éves háztartásbelit, aki a helyszínen meghalt. a szolnok megyei rendőrfőkapitányság őrizetbevétele mellett indított büntető eljárást szilágyi imréné ellen.

/mti/

-. -

12.05/ny

-19-

10/1220

bb 29. időjárásjelentés

t/ny -cz

1974 augusztus 22

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 22-én, csütörtökön 13 órakor:

az évszaknak megfelelő hőmérséklet

európa középső részének időjárásában az utolsó 24 órában jelentős átalakulás kezdődött el. a már napok óta a píreneusok, az alpok és az északi-kárpátok vonalában veszteglő időjárásfront -amelynek északi oldalán az évszaknak megfelelően kissé hűvösebb, déli oldalán pedig annál 5-8 fokkal melegebb levegő helyezkedett el - lassan dél felé mozdult el. a hűvös és meleg levegő keveredésének fő területe így az alpok térsége és a kárpát-medence lett. hatására sokfelé alakult ki záporosó, zivatar. a kánikula szárazföldünkön most már csak a balkán -és az appennini-félszigetre korlátozódott. ezzel egyidőben a szovjetunió európa területének nagy részén igen hűvös, az évszaknak megfelelően átlag 3-8 fokkal hidegebb az idő, az észak felől áramló sarkvidéki eredetű levegő hatására. a kárpát-medence a következő 36 órában is a hűvös és meleg levegő keveredésének térsége lesz úgy, hogy egyre inkább a hűvösebb levegő kerül tulsulyba.

hazánkban szerdán délelőtt még országsszerte, délután már jobbra csak az alföldön volt napos idő. a hőmérséklet csúcsértéke északnyugaton csak 27-29, máshol még 29-34 fok között alakult ki. a sokfelé gyorsan kialakuló záporok, zivatarok, sőt néhány helyen jégesők következtében délután, főként nyugaton és északon jelentősen csökkent a hőmérséklet. az éjszaka folyamán 15-20 fokig hűlt le a levegő. a csütörtök reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége többfelé meghaladta a 10, helyenként elérte a 20-40 mm-t, sőt fonyódon 41, zircen 42, szeghalmon 45, balatonlellén 47, szombathelyen 48, szolnokon 51, balatonfüreden 55, nagybátonyban és balatonalmádin 71 mm esőt mértek. ma délelőtt jobbra felhős volt az ég, szórványosan esőket, záporokat jelentettek. 11 órára a tiszántúlon és a déli országrészben 24-25, máshol csak 19-23 fokig emelkedett a hőmérséklet.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 25 fok volt.

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, szórványosan előforduló esővel, záporosokkal, zivatarokkal. mérsékelt, időnként megélénkülő keleti, délkeleti szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-18, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 22-27 fok között.

a duna vízállása budapestnél 252 cm./mti/

12.50/ny

-o-
-20-

bb 30. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 óráig

ny -cz

1974 augusztus 22

1. munkaidőcsökkentés
2. ügyészi statisztika
3. új szakmunkásképző iskolák
4. munkaversenysikerek
5. budapest legnagyobb kerületi könyvtára
6. temető a temető alatt
7. új buzaajták
8. tájékoztató a vállalati gazdálkodásról
9. új lakótelep
10. üdülőkörzet
11. pécsi tejporgyár
12. xx.kerületi tanács vb
13. zamercev vezérőrnagy
14. kiállítás a könyvklubban
15. eltemették walter rózsit
16. újabb termálkut
17. ifjusági tábor
18. rendőrségi hírek
19. évadnyitó társulati ülés kaposvárott
20. kisvárosok vezetőinek találkozója
21. budapesti balesetek
22. somogy megyei vb
23. nagyecsed-i táncosok
24. alma-export
25. kikötői csucs
26. égő tehergépkocsi
27. motorkerékpártolvajok
28. féltékenységből ölt
29. időjárás
30. hírjegyzék

/mti/

12.53/ny

-o-
-21-

16.13.45

bb 31. rendkívüli segély a nagycsaládosoknak a ganz-mávagban

i ni/gg/ny ie -cz 1974 augusztus 22

a ganz-mávag 113 sokgyermekes dolgozójának az iskolakezdés megkönnyítésére 226.700 forint rendkívüli segélyt adtak át csütörtökön. ezekenél a családoknál az egy személyre jutó jövedelem nem haladja meg a 900 forintot.

a családok - jövedelmi helyzetüktől függően - gyermekeként 300- 1000 forint segélyt kaptak. a legnagyobb összeget, 6.300 forintot a kilencgyermekes jakab jános öntvénytisztítónak juttatták, aki másfél évtizede a gyár dolgozója. segélyt kapott 25, gyermekeit egyedül nevelő anyja is. gyermekeként 1.000 forintot adtak annak a négy özvegy anyának, aki üzemi baleset következtében maradt egyedül./mti/

--

bb 32. híres vasutak - nemzetközi vándorkiállítás budapesten

t sz/gk/ny ie -cz 1974 augusztus 22

csütörtökön megnyílt a budapesti közlekedési muzeumban a nemzetközi vasutegylet és a közlekedési muzeumok világszervezetének közös vándorkiállítása, amelynek anyagát már számos európai nagyvárosban, legutóbb olaszországi és bulgáriai városokban bemutatták. a 24 tablóból álló fotokiállítás szeptember 1-ig tekinthető meg.

a nagyméretű fotókon a világ leghíresebb vonatai, például az arany nyíl, a rajna kincse, a repülő skót és a transzszibériai expressz - láthatók.

szeptemberben a vándorkiállítás következő állomása prága lesz./mti/

--

bb 33. tiszai menti közegészségügyi napok

vid/ká/ny -cz 1974 augusztus 22

augusztus 22-24- között a 900. évforduló ünnepségeire készülő szolnok ad otthont az idén első alkalommal megrendezendő tiszai menti közegészségügyi napoknak. e napok keretében nyitották meg csütörtökön a magyar higiénikusok társaságának huszadik vándorgyűlését, amelyen részt vett dr. zsögön éva egészségügyi minisztériumi államtitkár, dr. tóth lászló minisztériumi főosztályvezető, valamint a megye és a város több párt- és tanácsi vezetője.

/folyt köv/
13.10/ny

-22-

10 1350

bb 33. / tiszai-menti...folyt/ny

a vándorgyűlés dr. zsögön éva államtitkár megnyitó szavaival kezdődött, majd dr. berencsi györgy egyetemi tanár, a magyar higiénikusok társasága dél-magyarországi tagozatának elnöke méltatta a közegészségügyi napok jelentőségét. a vándorgyűlés fő témája a vízegészségügy és a mezőgazdaság közegészségügyi kérdései, különös tekintettel a tisztatájra.

az 52 tudományos előadásból csütörtökön 22 hangzott el./mti/

--

bb 34. fogadás a magyarok világszövetségében

gg/ny hi hgy 1974 augusztus 22

a magyarok világszövetségének elnöksége csütörtökön fogadást adott a közgazdászok világkongresszusa magyar származású külföldi résztvevői tiszteletére. dr. bognár józsef akadémikus, az mvsz elnöke üdvözölte a megjelenteket./mti/

--

bb 35. januárban megkezdik az üzemszerű termelést a veszprémi házgyárban - ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/ká/ny hgy 1974 augusztus 22

szeptember végén üzembe helyezik a veszprémi házgyárat-jelentették be csütörtökön veszprémben, a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. szabó lajos a veszprém megyei állami építőipari vállalat igazgatója elmondotta az ülésen, hogy a szovjet típusú házgyárban - amely a már üzemelő hazai gyárainknál korszerűbb lesz - most összegezik a próbaüzemelés alatt nyert tapasztalatokat. az elmúlt hónapokban - az egyes létesítmények készültségi fokához mérten - megindították a termelő berendezéseket: a teljes gyártósoron megkezdődött a vasbetetek és a térelemek gyártása. a végleges sablonokban megindult a függőleges teherhordó vasbetonelemek gyártása is. még ebben az évben 500 lakáshoz elegendő elemet készítenek. a próbaüzemelés során nyert tapasztalatok olyan kedvezőek, hogy már 1976-ban elérhetik a teljes kapacitást: az évenkénti 2.500 lakást.

a veszprémi házgyári termékek 4.8 méter fesztávolságúak lesznek. /az eddigi hazi házgyárak csak 3.2 méter fesztávolságú elemeket állítanak elő. / az elemek felhasználási lehetőségei ezért nagyobbak, alkalmasak lesznek például bölcsődék, iskolák, óvodák, szállodák, munkásszállók, diákotthonok, kórházak, szövetkezeti lakások és családi házak építésére is. - a tervek szerint a házgyár ellátási körzetét veszprém megyén kívül kiterjesztik majd a balaton déli partjára és a szomszédos megyékre is./mti/

13.30/ny

--
-23-

10 1350

bb.36. a kigyóméregtől a pupilla tágítóig - az idegsejtek működésének elemzéséről és befolyásolásáról tanácskoznak tihanyban

vid/ká/a/hgy

1974. augusztus 22.

csütörtökön tihanyban, a magyar tudományos akadémia biológiai intézetében salánki jános igazgató megnyitó szavai után szentágothai jános akadémikus, az mta alelnökének bevezető előadásával megkezdődött az első neurobiológiai kollokvium. 12 hazai kutató intézet és egyetemi kutató csoport képviselői számoltak be az elemi idegi mechanizmus vizsgálatainak új eredményeiről tapasztalatairól. a 12 előadás igen sok nézőpontból elemzi az idegsejtek működését, amely életünknek, mozgásunknak, gondolkodásunknak alapja. az idegsejtek mindkét alapvető funkciójával, az ingerületek képzésével - mint önálló tevékenységgel - és az ingerületek átvitelével, továbbításával egyaránt részletesen foglalkoznak. ezen a téren hazánk tudományos eredményei között igen figyelemreméltóak az ingerületek továbbítására vonatkozó vizsgálatok. a tihanyi biológiai kutató intézetben számos figyelemreméltó eredmény született e témakörben. az ingerületek az idegsejteken belül, elektromos jelekként jutnak tovább. a sejtek között azonban - főleg a differenciált utasításokat - kémiai anyagok szállítják az újabb sejtekhez, ahol a kémiai anyag ismét elektromos ingerületet vált ki. ez a folyamat ismétlődik sejtről sejtre mindaddig, amíg az utasítás megvalósul, mozgás, gondolkodás, vagy egyéb formában. ebben az igen összetett folyamatban 12 olyan vegyületet tartanak számon, amely a továbbításban közreműködik, de az ingerületek közvetítésénél még számos tényező hat, így például a fogadósejt érzékenysége, a sejtmembrán pillanatnyi állapota. erről a mechanizmusról már sok mindent tudnak a kutatók, de vannak fehér foltok is, amelyek megismerésére igen nagy erőfeszítéseket tesznek a hazai és külföldi kutatóintézetekben egyaránt. az újabb ismeretek tágítják a gyógyászat és a gyógyszerkutatás lehetőségeit, hiszen vegyi anyagokkal befolyásolhatják, gátolhatják, serkenthetik az ingerületek közvetítését. érdekes ebben a vonatkozásban, hogy a legveszedelme- sebb kigyóméreg az ingerületek továbbítását szállító vegyületek képződését gátolja és ezáltal okoznak bénulást az egész szervezetben. de ugyanezen az elven alapul az egyik közismert pupillatágító, az atropin hatása is, amely a szűkülést szabályozó ingerületek továbbjutását gátolja. e téren a gyógyászat lehetőségei érthetően a neurobiológia tudományának eredményeitől függenek. éppen ezért nagyjelentőségű, a magyar tudományos akadémia neurobiológiai bizottságának kezdeményezése, miszerint az első neurobiológiai kollokviumot minden évben újabb követi majd tihanyban. a széleskörű eszmecsere nemcsak az új eredmények és módszerek cseréjének színhelye, de számos tudományos impulzus forrása is.

/mti/

13.35/a

13.14.00

- 24 -

bb 37. biszku béla látogatása szegeden

vid/ká/ny hgy

1974 augusztus 22

biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára csütörtökön szegedre látogatott. délelőtt a kisz központi bizottsága és az oktatási minisztérium által közösen rendezett országos sportvezetőképző táborban tartott konzultáción sportpolitikai kérdésekre válaszolt.

a központi bizottság titkára megtekintette az ujszegeden épülő sportcsarnokot. erre a látogatásra elkísérte szabó sándor, a csongrád megyei pártbizottság titkára, dr. perjesi lászló, a csongrád megyei tanács elnöke és papp gyula, a szegedi városi tanács elnökhelyettese. az idén ősszel átadásra kerülő új létesítményt stelkovics károly építésvezető mutatta be.

a déli órákban biszku béla a szegedi orvostudományi egyetem rektori tanácstermében ifjúsági-, sport-és egyetemi vezetőkkel beszélgetett./mti/

-.-

bb 38. a magyar mikrobiológiai társaság vándorgyűlése szegeden

vid/ká/ny hgy

1974 augusztus 22

a magyar mikrobiológiai társaság idei vándorgyűlése csütörtökön kezdődött meg a magyar tudományos akadémia szegedi biológiai központjában. a három napos kongresszuson a különböző szekciókban mintegy 80 előadás hangzik el.

a vándorgyűlés céljáról dr. farkas elek, a társaság főtítkára az mti szegedi munkatársának adott nyilatkozatában a következőket mondotta:

- a mikrobiológiát ma már széleskörűen alkalmazzák nemcsak orvosi, állatorvosi, de mezőgazdasági és ipari területen is. az évente ismétlődő kongresszusok jó alkalmat nyújtanak arra, hogy a különböző területeken dolgozó kutatók megismertessék egymást munkájukkal, kutatásaik eredményeivel. különös jelentőséget ad az idei kongresszusnak és egyben ünnepélyesebbé teszi, hogy 70. születésnapja alkalmából köszönhetjük dr. ivánovics györgy akadémikust, szegedi professzort, a társaság elnökét, aki immár tíz éve tölti be ezt a tisztséget. az ezévi vándorgyűlés jelentős abból a szempontból is, hogy az idén alapítottuk a manninger rezső emlékérmét. a nemzetközi hírű tudós nevéhez fűződik többek között az országos állategészségügyi intézet létrehozása. egy évtizedig volt a társaság elnöke, majd tiszteletbeli örökös elnöke.

/folyt köv/
13.545/ny

13.14.00

-25-

bb 38. / a magyarfolyt/ny

a tanácskozás első napján hat olyan tudományos kutatónak nyújtották át ünnepélyesen a manninger rezső emlékplakettet, akik életművükkel erre rászolgáltak.

a kongresszus megnyitására napján ülésezett a társaság idén alakult mezőgazdasági mikrobiológiai szekciója, amelynek százhusz tagja van. kutatásaik, kísérleteik szorosan kapcsolódnak a mezőgazdasági termeléshez. foglalkoznak többek között a búzát, kukoricát károsító különböző gomba-megbetegedések okainak felderítésével, a burgonya fajtateromlását előidéző vírusok vizsgálatával, a talajvíz-szennyeződések elleni védekezés hatékonyabbá tételével és még sok más kérdéssel. az ujonnan létrehozott mezőgazdasági szekciót a későbbiekben ipari-mezőgazdasági szekcióvá kívánják fejleszteni./mti/

bb 39. borbándi jános beszéde

t tf/gk/ny hi hgy

1974 augusztus 22

rendelkezésre bocsátjuk borbándi jánosnak, a minisztertanács elnökhelyettesének ma délután a román nemzeti ünnep alkalmából a láng gépgyár művelődési központjában elhangzó beszédét. keretet később adunk. az anyag: e m b a r g ó s !

x x x

bevezetőben hangsúlyozta, hogy augusztus 23-án a román szocialista köztársaság dolgozóival együtt a szocialista országok nagy családja, köztük a magyar nép is megemlékezik románia felszabadulásának - e nagy jelentőségű történelmi eseménynek - 30. évfordulójáról. legnagyobb nemzeti ünnepükön - mondta - pártunk, kormányunk és dolgozó népünk testvéri üdvözlését küldi a román szocialista köztársaság munkásosztályának, parasztjainak, értelmiségének, egész dolgozó népének. köszöntjük a szocialista románia megteremtéséért vívott harc vezető erejét, a román kommunista pártot.

/folyt köv/
14.05/ny

TBM 50

-26-

bb 39. / borbándi jános.....1.folyt/ny

- a román nép életében augusztus 23-a, a mi népünk életében pedig április 4-e olyan történelmi sorsfordulót jelent, amelynek közös forrása a nagy októberi szocialista forradalom győzelme. harminc évvel ezelőtt a nagy október eszméit valóra váltó és a második világháború fő terheit viselő szovjet nép dicsőséges hadseregének győzelmei olyan katonai helyzetet teremtetek, amely románia felszabadulását is lehetővé tette. a szovjet csapatok 1944. augusztus 22-ére felszabadították románia keleti országrészének legnagyobb városát, iasit; hatalmas csapást mértek a fasiszta haderőkre, amelynek következtében a német és az oldalukon harcoló román királyi csapatokból álló front összeomlott. ez mintegy jeladás volt arra a történelmi akcióra, amelyet románia kommunistái, valamennyi antifasiszta erő bevonásával, tervszerűen előkészítettek és augusztus 23-án végrehajtottak. a szovjet hadsereg gyors előrenyomulása és a román antifasiszta erők fegyveres felkelése véget vetett a hitlerista román diktátor, antonescu rendszerének. a szovjet csapatok oldalán küzdő román fegyveres erők először az ország teljes felszabadításáért vívott harcban vettek részt, majd a szovjet hadsereggel együtt tovább harcoltak magyarország és csehszlovákia felszabadításáért. a magyar nép hálával gondol a hazánk felszabadításában részt vett román katonák hősiességére és véráldozataira. sohasem felejtsük el azok áldozatát, akik a fasiszmus elleni harcban a szovjet hadsereggel és népünk legjobbjával együtt küzdöttek hazánk szabadságáért. kegyelettel őrizzük azok emlékét, akik e harcok során életüket áldozták.

arról beszélt ezután borbándi jános, hogy a román szocialista köztársaság 30 éves eredményei gyökeres társadalmi átalakulásról és a termelőerők lendületes fejlődéséről tanuskodnak. a felszabaduláskor romániaiban az évtizedes harcokban megedződött dolgozó tömegek a kommunista párt vezetésével nagy lelkesedéssel fogtak hozzá a társadalmi viszonyok megváltoztatásához, az ország gazdasági újjáépítéséhez. az elmúlt három évtizedben a társadalmi és a gazdasági tevékenység minden területén eredményesen bontakoztak ki és végérvényesen győztek a szocialista viszonyok. a termelés színvonala a legtöbb ágazatban többszöröse a háború előttinek, és számottevően nőtt az egy főre jutó nemzeti jövedelem. románia a felszabadulás óta az egykori gyengén fejlett országból erőteljesen fejlődő ipari-mezőgazdasági országgá vált. a román dolgozók az építőmunka újabb, nagy eredményeivel köszöntik felszabadulásuk 30. évfordulóját.

/folyt köv/
14.10/ny

TBM 50

-27-

bb 39. / borbándi jános.....2.folyt/ny

célul tüzték ki a jelenlegi ötéves terv határidő előtti teljesítését. ebben a tervidőszakban eddig a társadalmi termék évi átlagos növekedése elérte a 10.5 százalékot, az ipari termelésé a 12.7 százalékot, a nemzeti jövedelemé pedig a 11.3 százalékot. a soron következő, 1976-80-ra szóló ötéves terv célkitűzései is arra utalnak, hogy a román népgazdaság a következő években is erőteljesen, dinamikusán fejlődik.

Beszéde további részében a minisztertanács elnökhelyettese ~~szólt~~ arról, hogy a magyar-román barátság a két nap történelmének sok tekintetben azonos vonásaiban, közösen vívott harcokban gyökerezik. a történelem során a két nép között mindig azok szították a nemzetiségi békétlenséget, a nacionalista-szovénizista viszályt, akik uralkodni akartak fölöttük és el akarták venni munkájuk gyümölcsét. az elnyomókkal szemben a közös sorsu emberek, a gyárban és a mezőn egymás mellett fáradozó magyar és román dolgozók a testvéri egyetértésben keresték az önvédelem és a jobb életkörülmények kiharcolásának lehetőségét. a két ~~nép~~ akkori legnagyobb alakjai, mint például kosuth lajos és nicolae balcescu egyetértésre jutottak abban, hogy a magyarok és a románok csak együtt, közös harcban vihatják ki szabadságukat. az irodalom, a művészetek, a szellemi élet nagyjai, a magyaroktól többek között ady endre, józsef attila és bartók béla, a románok közül eminescu és sadoveanu mindig a két nap sorsközösségét, egymásra utaltságát, barátságát és testvériségét hirdették.

- a felszabadulás - hangsúlyozta borbándi jános - új távlatokat nyitott a magyar-román kapcsolatok fejlődése, a két nép barátsága előtt. a közös múlt öröksége a közös jelenben folytatódik. a marxizmus-leninizmus elvei alapján mind a két nép a szocialista társadalmat építi, amelynek a lényegéhez tartozik az internacionalizmus, a népek testvéri barátsága, egymás kölcsönös megbecsülése, szoros és sokoldalú együttműködése.

- ezek az elvek határozzák meg kapcsolatainkat, közöttük gazdasági kapcsolatainkat is, amelyek területén jó feltételekkel rendelkezünk. gazdasági együttműködésünk fejlődését legjobban mutatja a magyar-román árucseré-forgalom, amely 1975-re az 1960. évihez képest két és félszeresére növekszik. együttműködésünk fejlesztése gazdasági tekintetben a tartós kooperációs kapcsolatok fejlesztésére irányul.

/folyt köv/
14.20/ny

-28-

10 14.20

bb 39. / borbándi jános3.folyt/ny

többek között megállapodtunk a szeged - arad közötti 400 kilovoltos villamos távvezeték megépítéséről, valamint kooperációs szállításokról a tehergépkocsi-és az autóbuzsgyártásban. hosszú lejáratu megállapodás jött létre energetikai berendezések, részegységek és alkatrészek szállítására. az együttműködés további fejlesztésére reális lehetőségeink vannak, például a gép-
ipar, a vegyipar, a kohászat, a szállítás terén és más területeken.

ezután a mi közelgő 30. felszabadulási évfordulónk kapcsán arról szólt borbándi jános, hogy magyarországon pártunk marxista-leninista politikája alapján, munkásosztályunk, szövetkezeti parasztságunk, egész dolgozó népünk szorgalmas munkájával - a szovjetunió és más testvéri szocialista országok segítségének a hasznosításával - olyan országot építettünk, amelyben minden becsületes ember jól érzi magát, kibontakoztathatja alkotó képességét, élvezzi saját munkájának gyümölcsét és teljes bizalommal nézhet a jövőbe. népi hatalmunk erős, szocialista társadalmunk szilárd. az élet minden területén megvalósul a párt politikája. társadalmunkban a munkásosztály a vezető szerep, s egyre jobban növekszik a munkásosztály befolyása valamennyi dolgozó réteg körében. termékenyen virágzik a munkásparaszt szövetség, erősödik a szocialista nemzeti egység, valamennyi dolgozó összefogása a szocializmus építéséért.

Beszéde végén hangsúlyozta a szónok, hogy a szocialista országokhoz fűződő kapcsolataink külpolitikánk szilárd elvi alapjaira épülnek. egybevágó nemzeti és nemzetközi érdekeinknek megfelelően következetesen erősítjük barátságunkat és szövetségünket a szovjetunióval és a többi szocialista országgal.
/mti/

..-

bb.40. nyelvtanfolyamok az üzemekben - 18.tanévére készül a tit budapesti nyelviskolája

t/szö/tm/hi/a/hgy

1974. augusztus 22.

a budapestiek nyelvtanulási kedvére jellemző, hogy csupán a tit nyelviskoláiban tavaly 1100 nyelvcsoporthoz 15 nyelvet tanultak és ezen - mintegy 68 000 nyelvére keretében - 25 000 hallgató vett részt. az idei tanévre hasonló érdeklődéssel számolnak és az előkészületekről tájékoztatták csütörtökön a magyar sajtó házában az újságírókat. a tervekről dr.haán györgy a budapesti tit idegennyelvi szakosztályának elnöke egyebek között elmondotta, hogy a 18. tanévet nyitó nyelviskola új feladatokra készül.

/folyt.köv./
14.20/a

10 14.20

- 29 -

bb.40./ nyelvtanfolyamok.....folyt./-a

ezenek közül is kiemelkedik a fiatal szakmunkások nyelvtanulásának szorgalmazása, és segítése. arra a rétegre gondolnak, amelyet a leginkább érinti a tudományos-technikai forradalom: köztudott, hogy a különböző gépek, üzemi berendezések hazai és külföldi üzemeltetésében egyre nagyobb szerepet játszik a nemzetközi kooperáció. ennek keretében mindinkább elengedhetetlen a szakmunkások nyelvtudása. így tehát elsősorban a munkásosztálynak azon rétegére számítanak, amely az elkövetkező években a jelenleginél - éppen a szükséglet miatt - jóval nagyobb arányban kapcsolódik be a nyelvtanulásba. mindezek érdekében már az idei ősztől fogva kihelyezett - területi, üzemi - kurzusokat, nyelvtanfolyamokat is szerveznek, orosz, angol, német és francia nyelvből heti 2-4 órás formában. a tanfolyamokat az üzemek szakszervezeti bizottságának írásos megkeresésére, megrendelése alapján indítják meg körülbelül 10-20 személyes csoportokban. a kihelyezett kurzusok féléves rendben működnek, s hallgatói később - magasabb szinten - a központi nyelviskolán tanulhatnak tovább, amennyiben kívánják

változatlanul népszerűek a józsef attila szabadegyetem nyelviskolái: ezekre a beiratkozás augusztus 27-től szeptember 6-ig tart a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen. a szokott formában - alap-, közép-és felsőfokon egyaránt - az igények szerinti heti változó óraszámú indítanak kurzusokat a világnyelvekből, s az igények szerint természetesen több más nyelvből is. emellett változatlanul fenntartják a speciális nyelvoktatási formákat: az audio-vizuális nyelvtanfolyamokat, az állami nyelvvizsgára előkészítő kurzusokat, tolmács-tanfolyamokat és társalgási kurzusokat is. az év folyamán - tavasszal és nyáron - külön intenzív jellegű nyelvoktatás is folyik majd, amelyekre a tit budapesti szervezeténél lehet jelentkezni.

a nyelvtanfolyamok iránt érdeklődők munkája, elfoglaltsága gyakran nem teszi lehetővé a rendszeres óralátogatást. ennek érdekében szervezik a televízióval közösen - német nyelvből - a konzultációs rendszerű, magántanulói tanfolyamot. a televízióban hetenként egyszer sugározzák majd megismétlik a tananyagot, amely egyébként írásban, tankönyv formájában is a z érdeklődők rendelkezésére áll. a hallgatók a tanév során 11 alkalommal - szombaton délutánonként - találkoznak a csoport munkáját irányító és ellenőrző tanárokkal. itt alkalmuk nyílik arra, hogy megbeszéljék problémáikat, majd szóban és írásban számot adjanak: milyen mélységig sikerült az adott anyagot elsajátítaniok. erre a tanfolyamra ugyancsak a közgazdaságtudományi egyetemen lehet jelentkezni augusztus 27-e és szeptember 6-a között. /folyt.köv./
14.30/a - 30 -

M 1500

bb.40./ nyelvtanfolyam.....2.folyt./-a

ujszerű kísérlet: ősszel megkezdik a pergő filmek alkalmazását az orosz nyelvi oktatásban. két filmsorozat feldolgozását tervezik: az egyik a szovjetunió főbb tájegységeit mutatja be, a másik pedig a „magyarázom a mechanizmust”, című animációs film orosz nyelvű változata lesz. a filmek feldolgozását több szakaszban tervezik és a

a kísérlet kedvező tapasztalatokat eredményez: kiterjesztik ezt az oktatási módszert a középfoku, angol, német, francia csoportokra is a következő években. /mti/

-.-

bb 41. az esőzések után: növényvédelem

1 jfgg/ny 1e hgy

1974 augusztus 22

az augusztusi kánikulát követő többnapos esőzések ország-szerte felüditették a növényeket, amelyeket a 33-36 fokos kánikulai forróság - különösen a homokos és süllevényes talajokon - eléggé megviselt. az esőzések főként a dunántúlon töltötték fel újra a talajt nedvességgel, de általában 20-40 milliméternyi eső jutott mindenhol, s ezzel a legtöbb helyen elégedettek a mezőgazdászok.

különösen a zöldségtermelő gazdaságokban várnak az esőtől és az ezt követő lehüléstől termésfokozó hatást, amelyre azonban csak akkor lehet számítani, ha a szárazságot követő párási-meleg időjárásban nem lobbannak fel növényi betegségek, fertőzések. ezekre ugyanis számítanak a szakemberek; különösen a szőlőskertekben és a paprika-paradicsom ültetvényeken jelentkezett a gombafertőzés veszélye, s emiatt az országban több mint ötezer nagyteljesítményű növényvédelmi berendezést állítottak munkába. a gépek korszerű növényvédő szereket permeteznek, illetve szórnak ki a növényi kultúrákra, s ezzel elejét veszik a peronoszpóra, a fitoftóra és más fertőzések elterjedésének.

a kapásnövényekre is jól jött az eső. augusztusban immár másodszor kaptak kiadós csapadékot a földek, s így javultak a kukorica, a napraforgó és a cukorrépa terméskilátások. különösen azok a gazdaságok jártak jól, amelyek a korábbi hetekben - hónapokban korszerű gyomirtó szerekekkel megtisztították a termőterületet, s így a mostani esőzéseket a kulturnövények a lehető legjobb hatásokkal hasznosíthatják. /mti/

14.40/ny 1

-.-
-31-

M 1505

bb 42. a kertplasztikai kiállítás sikere tatán

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 22.

augusztus 9-én nyitották meg szabady veronika szobrászművész kertplasztikai kiállítását a tatabányai népparkban. harminc alkotást, kerémiából készített figurális és nonfiguratív kompozíciókat - diszkutákat, kerti szobrokat, vázákat, női torzókat stb. - mutatnak be a festői környezetben. a látványos szabadtéri kiállításnak naponta több száz látogatója van. a nagy érdeklődésre tekintettel a kiállítást szeptember 3-ig tartják nyitva. /mti/

-.-

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju hgy

1974. augusztus 22.

mai bb 35. számú hírünk / ülést tartott a veszprém megyei tanács vb/ első bekezdésének 12. sorában a következő mondatot kérjük beilleszteni:

.. elegendő elemet készítenek. a teljes üzemszerű termelés azonban 1975. január 1-én kezdődik. a próbaüzemelés... stb.

/mti/

-.-

vbb 43. halálos közlekedési balesetek

pá-ju hi hgy

1974. augusztus 22.

pest megyében, érdbelterületén lászló józsef 43 éves be-tanított munkás, tárnoki lakos motorkerékpárját nem az utvi-szonyoknak megfelelő sebességgel vezette, a vizes uttesten meg-csuszott, felborult és a helyszínen meghalt.

balatonszárszó határában fülöp józsef 21 éves fűtészere-lő, kaposvári lakos motorkerékpárjával figyelmetlen vezetés köz-ben nekiütközött az előtte haladó személygépkocsinak. a baleset következtében a motorkerékpár utasa, czink ferenc 19 éves közép-iskolai tanuló, kaposvári lakos olyan súlyosn megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. őrizetbevétel mellett indult el-járás a motorkerékpár vezetője ellen.

/ folyt. köv./

16.00/ju

- 32 -

M 16³⁰

bb 43. / halálos közlekedési ... 1. folyt./-ju

szabolcs-szatmár megyében, baktalórántháza külterületén gulyás mihály 67 éves éjjeliőr, helyi lakos kerékpárjával fék-távolson belül egy motorkerékpár elé kanyarodott, amely halál-ra gázolta. /mti/

-.-

bb 44. a magyar tudományos akadémia

pá-ju hi hgy

1974. augusztus 22.

nyelvtudományi intézete rendezésében csütörtökön háromnapos nemzetközi konferencia kezdődött „ az etimológia elmélete és módszertana„ címmel. a konferencián mintegy 100 magyar és 20 külföldi tudós vesz részt. /mti/

-.-

bb 45. számítógéppontot helyeztek üzembe az északdunántúli áram-szolgáltató vállalatnál

vid/ká-ju hgy

1974. augusztus 22.

az északdunántúli áramszolgáltató vállalat több mint 600 ezer villamosáram fogyasztó ügyeit intézi: itt készítik a szám-lákat, innen irányítják az anyagellátást, a bérelszámolást, a személyi nyilvántartást. csütörtöktől a rengeteg adatot számító-gépen dolgozzák fel. ezen a napon az ndk-beli robotron-gyár kép-viselei átadták az r-21-es számítógéppontot a vállalatnak. a be-rendezés egy másodperc alatt 70 ezer műveletet végez el. /mti/

-.-

bb 46. nagygyűlés románia felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából

t tf/gg-ju hi hgy

1974. augusztus 22.

a román szocialista köztársaság nemzeti ünnepe az ország felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából a magyar szocia-lista munkáspárt központi bizottsága, a budapesti pártbizott-ság és a hazafias népfrent országos tanácsa csütörtök délután nagygyűlést rendezett a láng gépgyár művelődési központjában.

/ folyt. köv./

16.07/ju

- 33 -

M 16³⁰

bb 46. / nagygyűlés románia ... 1. folyt./-ju

részt vett a nagygyűlésen és az elnökségben foglalt helyet gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára, borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. ortutay gyula, az elnöki tanács tagja, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke, dimény imre, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, karakas lászló munkaügyi miniszter, nagy richárd, a budapesti pártbizottság titkára, garai róbert külügyminiszterhelyettes, szentistványi gyuláné, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke, továbbá a xiii. kerület és a láng gépgyár vezetői, a társadalmi szervezetek képviselői.

az elnökség tagja volt ioan cotot, a román szocialista köztársaság magyarországi nagykövete is.

a román és a magyar himnusz hangjai után bánki zsuzsa, jászai mari-díjas színművész nő szavalata következett, majd szentistványi gyuláné megnyitó szavaiban köszöntötte a résztvevőket, s átadta a szót borbándi jánosnak, a nagygyűlés szónokának.

/ borbándi jános beszédét 39. számú anyagunkban - már közöltük. a beszéd embargóját:

f e l o l d j u k ! /

ezután ioan cotot budapesti román nagykövet szólta a nagygyűlés résztvevőjéhez.

folyt. köv./

bb 47. losonczi pál,

pá-ju hi la

1974. augusztus 22.

az elnöki tanács elnöke, focs jenő, a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke fogadta kertész józsefet, hazánknak a guineai köztársaságba akkreditált új nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

16.26/ju

- 34 -

N° 16²²

bb 48. évadnyitó társulati ülés a pécsi nemzeti színházban

vid/ká-ju la

1974. augusztus 22.

csütörtökön tartotta a pécsi nemzeti színház évadnyitó társulati ülését, amelyen részt vettek a megye és a város párt, állami és társadalmi szerveinek, valamint a kulturális minisztérium színházművészeti osztályának képviselői.

a jelenlévők egy perces néma felállással adoztak a közelmultban elhunyt rábai miklós koreográfus, kossuth-díjas érdemes művész emlékének.

nógrádi róbert igazgató előjáróban szólta az új évad célkitűzéseiről. a törekvések közé sorolta, hogy szoros kapcsolatot kívánnak tartani a magyar irodalmi és zenei élet kiválóságával új művek létrehozása érdekében. ennek jó hagyományjai vannak, hiszen kilenc prózai mű közül, amit az utóbbi években pécsen bemutattak, ötöt budapesten is előadtak. a kiemelt feladatok közé sorolta, hogy a színházon belül teremtsék meg az egyes társulatok a művészi együttműködést. segítséget kívánnak adni a közeljövőben elkészülő pécsi ifjúsági ház működéséhez is.

a színház szeptember 27-én illyés gyula: dupla vagy semmi című művével nyit. az évad folyamán két pályakezdő drámairo művét is műsorra tűzik. három-három opera, illetve balett bemutató szerepel többek között a programban.

a színház igazgatója ezután bemutatta a társulat huszonnyolc új tagját. /mti/

.-.-

e m b a r g o : 19 óráig!

bb 49. losonczi pál,

pá-ju hi la

1974. augusztus 22.

az elnöki tanács elnöke üdvözlő táviratban köszöntötte fakhrudin ali ahmedet, az indiai köztársaság elnökévé történt megválasztása alkalmából. /mti/

.-.-

16.32/ju

- 35 -

NA 17²⁵

bb 50. e m b a r g o : 19 óráig!

koszoruzások a román hősök sírjainál

mm-ju hi la

1974. augusztus 22.

románia nemzeti ünnepe, az ország felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából csütörtökön ioan cotot nagykövet vezetésével a nagykövetség kollektívája koszorút helyezett el a rákosligeti temetőben nyugvó román hősök sírjainál.

az ünnepélyes aktusnál jelen volt szarka károly külügy-miniszterhelyettes, farkas mihály ezredes, budapest helyőrségparancsnoka, valamint a fővárosi tanács és a xvii. kerületi pártbizottság és tanács képviselői is.

a nemzeti ünnep alkalmából az ország különböző részein megkoszorúzták a hazánkban nyugvó román hősök sírjait. /mti/

-. -

bb 51. e m b a r g o : 19 óráig!

üdvözlő táviratok románia felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából

mm-ju hi la

1974. augusztus 22.

nicolae ceausescu elvtársnak, a román kommunista párt főtitkárának, a román szocialista köztársaság elnökének,

manea manescu elvtársnak, a román szocialista köztársaság kormánya első miniszterének

b u k a r e s t

kedves elvtársak!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és kormánya, a dolgozó magyar nép és a magunk nevében elvtársi üdvözetünket és jókívánságainkat küldjük önöknek és a román szocialista köztársaság testvéri népeinek nemzeti ünnepük, románia felzabálásának 30. évfordulója alkalmából.

/ folyt. köv./

16.42/ju

- 36 -

MA 17²⁰

bb 51. / üdvözlő ... 1. folyt./-ju

a felszabadulás óta eltelt három évtized alatt románia dolgozó népe jelentős eredményeket ért el a szocialista építőmunkásban, a népgazdaság és a kultúra fejlesztésében.

a magyar népköztársaságnak, s a román szocialista köztársaságnak a marxizmus-leninizmus és a szocialista nemzetköziség elvei alapján álló három évtizedes együttműködése hozzájárul a két országban a szocializmus építéséhez, s egyaránt szolgálja a két ország népei, a béke és biztonság, a szocializmus, s a haladás nemes ügyét.

a román szocialista köztársaság nemzeti ünnepe, az ország történelmének e jelentős évfordulója alkalmával románia testvéri népeinek kívánunk további sikereket a szocializmus építésében.

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első
titkára,

losonczi pál,
a magyar népköztársaság elnöki
tanácsának elnöke,

fock jení,
a magyar népköztársaság miniszter-
tanácsának elnöke.

x x x

az évforduló alkalmából apró antal, az országgyűlés elnöke nicolae giosant, az rszk nagy nemzetgyűlésének elnökét, a szot elnöksége a romániai szakszervezetek általános szövetségét, a kisz központi bizottsága a román kisz-t, a hazafias népfront elnöksége a román szocialista egységfrontot, a magyar nők országos tanácsa a román országos nőtanácsot, az országos béketanács a román béketanácsot üdvözölte táviratban. /mti/

-. -

16.45/ju

- 37 -

MA 17²⁰

bb 52. zamercev tábornok budápesten

pá-ju hí la

1974. augusztus 22.

a hazánkban tartozkodó i. ty. zamercev vezérőrnagy, a felszabadult budapest első városparancsnoka és felesége csütörtökön a délelőtti órákban regős gábornak, az mszbt titkárnak kíséretében a pamutnyomóipari vállalat óbudai gyáregységének mszbt tagcsoportjához látogatott el. a magasrangú vendégeknek a gyár vezetői bemutatták a vállalat üzemeit, majd az ezt követő baráti találkozáson a vállalat szocialista brigádjai képviselőinek jelenlétében átnyújtották zamercev tábornoknak a vállalat 30 éves törzsgárda tagságát igazoló aranygyűrűt. a délután folyamán zamercev vezérőrnagy és felesége az mszbt gorkij fasori székházába látogatott, ahol nagy mária, az mszbt főtitkára és az országos elnökség több tagja fogadta. jelen volt ivan ivanovics bagyul, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének első titkára. /mti/

--

bb 55. munkás művelődési tanács alakult orosházán

vid/ká-ju la

1974. augusztus 22.

csütörtökön az orosházi petőfi művelődési központban a város ipari és mezőgazdasági üzemeinek mintegy 60 küldötte megalakította a munkás művelődési tanácsot. az új kezdeményezés azt a célt szolgálja, hogy a tanács tagjai a munkahelyek és a dolgozók művelődési igényeinek ismeretében meghatározzák a munkás művelődés irányát. a tanács megalakította a muzeumi, a film- és színházi, a könyvtári és munkásszállási szakbizottságot. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1974. augusztus 22.

a bb 43. számú hír / halálos közlekedési balesetek / 2. bekezdését / ,, balatonszárzszó határában.. vezetője ellen,,/

v i s s z a v o n j u k !

/mti/

--

16.55/ju

- 38 -

MA 17⁴⁰

bb 53. megkezdődtek a georgikon napok

vid/um ká la

1974. augusztus 22.

természet- és környezetvédelem a témája az idén a georgikon napoknak, amelyeket belák sándor akadémikus, a keszthelyi agrártudományi egyetem rektora és törő imre akadémikus, a magyar biológiai társaság elnöke csütörtökön nyitott meg ünnepélyesen keszthelyen. a fő referátumokat rakonczay zoltán, az országos természetvédelmi hivatal elnöke, madas andrás mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes és kárpáti istván, a keszthelyi agrártudományi egyetem tanszékvezető tanára tartotta.

rakonczay zoltán az országos természetvédelmi hivatal programjáról elmondotta, hogy 80.000 hektárnyi természetvédelmi terület kiterjedése a következő másfél évtizedben megtöbbszöröződik. a nagy részben már lezárult felmérések és a különféle javaslatok szerint további 400 000 hektár, többé kevésbé érintetlen terület szorul védelemre. ezzel a védett területek aránya 0.9 százalékról több mint 5 százalékra emelkedik hazánkban. a védelemre kijelölt területek fele erdő, másik része pedig szikes legelő, tó, mocsár, láp, szsombékos savanyu rét, futó homokos terület, karsztosodásnak indult legelő stb. hozzávetőleg 200.000 hektárra becsülhető az a terület, amely mezőgazdasági művelésre részlegesen alkalmas, a gyakorlatban azonban semmiféle művelési formát nem alkalmaznak rajta. ez a helyzet megkönnyíti e tájégségek védelem alá helyezését. további fenntartásuk azonban társadalmi összefogást és számottevő anyagi hozzájárulást igényel.

a védetté nyilvánítás előkészületei a jövő évben befejeződnek. a program végrehajtása során a már meglévővel együtt az öt nemzeti parkon kívül 40 tájvédelmi körzet, mintegy 150 országos és hozzávetőleg 3000 helyi jelentőségű természetvédelmi területet alakítanak ki. a tervek szerint fokozott gonddal védik a legveszélyeztetettebb növényi és állatfajokat, s minden szükséges intézkedést megtesznek ezek további fenntartására.

az országos természetvédelmi program ismertetése után madas andrás miniszterhelyettes a mezőgazdasági területek környezetvédelmi teendőiről szólt, majd kárpáti istván egyetemi tanár arról beszélt, hogy az akadémia veszprémi bizottsága a balaton és a tatabányai medence környezetvédelmi és tájhasznosítási feladataira koncentrálna szellemi erőit.

/folyt.köv./

- 39 -

16.50/um

MA 17⁴⁰

bb 53./ megkezdődtek ...folyt./um

a referátumok után 2 szekcióban megkezdődtek a sokoldalú téma eredményeit és feladatait ismertető tudományos előadások.

az első napi program csütörtök este a magyar biológiai társaság idei közgyűlésével fejeződött be a keszthelyi agrártudományi egyetem dísztermében. /mti/

--

bb 54. munkások önmagukról - irodalmi pályázat csepelen

me/sza um hi la

1974. augusztus 22.

eredményesen zárult a csepel művek munkásotthonának irodalmi pályázata, amelyet a felszabadulás 30. évfordulója alkalmából hirdettek ez év januárjában. a pályázók - munkások, műszaki dolgozók, értelmiségiek - három évtized gazdasági, társadalmi eredményeiről, az üzemi életéről, a munkáról, önmagukról vallottak versben, riportban, elbeszélésben, novellában. eigner jános, a csepel vas- és fémművek munkása a kovácsok emberi vonásait villantotta fel, csöregh éva, a csillagtelepi iskola tanára az iskola és a család együttműködésének lehetőségeit elemezte szociológiai felmérés alapján. mindkét pályaművet első díjjal tüntették ki. egy másik pályázat - a posztógyár szabadság nevű női brigádjának második díjat nyert kollektív alkotása - a szocialista munkaközösség tevékenységét, sikereit, gondjait, tagjainak életmódját, tudatformálódását mutatta be.

a mintegy 100 pályamű közül két i. díjat, három ii. díjat, négy iii. díjat nyert. ezeket az olvasó munkásklub harmadik antológiájában közli majd.

az ünnepélyes eredményhirdetés csütörtökön délután volt, a csepel művek munkásotthonában. csóka péter munkásotthoni igazgató bevezető szavai után tamási lajos költő, a bíráló bizottság elnöke ismertette a pályázat eredményét, majd átnyújtotta a díjakat. színművészek részleteket olvastak fel a pályaművekből. /mti/

--

- 40 -

16.55/um

M 1740

bb 56. záporok, zivatarok a hétvégén is - lehülés, de csak az átlaghőmérsékletre

i szö/gg um ie la

1974. augusztus 22.

szinte órák alatt megváltozott a kárpát medence, s így hazánk időjárása is. az alpok és az északi kárpátok vidéke fölött már napok óta ellentétes hatású időjárási front alakult ki, melynek északi oldalán meglehetősen hűvös a levegő, déli felén viszont továbbra is meleg, kánikulai az időjárás. a hűvösebb légtömegek szerdán megkezdték vonulásukat déli irányba. a hűvös és meleg levegő keveredése elsősorban az alpok és a kárpát medence időjárását befolyásolja. mivel áramlásuk a magasabb légtömegekben kezdődött meg, első hatásuként szerdán és csütörtökön heves záporok-zivatarok alakultak ki országszerte. így egész közép-európában és magyarországon is felhős, csapadékos lett az idő és az északról érkező hűvös légtömegek hamar lehűtötték a levegőt. míg szerdán 27-33 fok volt a hőmérséklet, csütörtökön a kora délutáni órákban sem emelkedett hazánkban a hőmérő higanyszála 20-24 fok fölé. mindössze a tiszántúlon mértek egy-két fokkal nagyobb melegem

egyébként kontinensünk északi és nyugati területei fölött is érezhető a hűvös levegő hatása. csütörtökön stockholmban 20, oslóban 20, varsóban 21, berlinben 19, bonnban 20, londonban 22, párizsban 21 fokot mértek. hasonló a helyzet a szovjetunió európai területei fölött is. így moszkvából, ahol a leghidegebb volt mindössze 14 fokot jelentettek. ugyanakkor dél-európában tovább tart a kánikula. athénben, szófiában, valamint a déli tengerpartokon jóval 30 fok fölé emelkedett a hőmérséklet.

a meteorológiai előrejelzések szerint a következő napokban egyre inkább a hűvösebb légtömegek hatása érvényesül majd a kárpát medence időjárásában, de ez a lehülés még nem jelenti a szoros értelmében vett hűvös időt, hiszen a hőmérsékletet mindössze az évszaknak megfelelő értékre csökkenti. /az elmúlt néhány napban átlag 6-7 fokkal mértek magasabb napi középhőmérsékletet hazánkban a szokásosnál./ a következő napokban és így a hét végén tehát felhőátvonulásokra, záporokra, zivatarokra kell számítani, a helyenként kialakuló északnyugati szél valamelyest tovább csökkenti a hőmérsékletet, elsősorban a hajnali órákban. napközben általában az augusztus időjárásnak megfelelően 22-28 fokos felmelegedésre számíthatunk. /mti/

--

- 41 -

17.05/um

M 1740

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 46.sz.hirünk 1.folytatásához /nagygyűlés románia felszabadulási évfordulója alkalmából../az alábbi helyesbitést adjuk:

az első bekezdés alulról számított harmadik sorának közepétől a szöveg helyesen így folytatódik:

...tanácsának elnöke, valamint a fővárosi tanács, a budapesti kisz bizottság, a xiii.kerület képviselői, a láng gépgyár párt- és gazdasági vezetői, kerületi nagyüzemek munkás kollektíváinak képviselői./mti/

bb 46. / nagygyűlés ... 2. folyt./-ju

elmondta: hazája történelmében 1944 augusztus 23-nak az adja meg a jelentőségét, hogy a fegyveres felkelés győzelmével 30 évvel ezelőtt a román nép elnyerte tényeleget függetlenségét és teljes szuverenitását, megteremtette a szocialista társadalmi rendet, azóta szabad életet épít magának, és méltó helyet foglal el a világ népeinek sorában. hangsúlyozta, hogy a román nép az idén az egész országot átfogó, nagyszerű szocialista munkaverseny légkörében ünnepli augusztus 23-át. ezt az erőteljes politikai lendülettel jelezhető versenyt a párt felhívása indította el, azzal a nemes céllal, hogy határidő előtt teljesítsék a jelenlegi ötéves terv előirányzatait.

megállapította a szónok: a felszabadulás után a román nép, amely a forradalom és a szocialista építés útjára lépett, a román kommunista párt bölcs vezetésével, viszonylag rövid idő alatt történelmi jelentőségű eredményeket ért el valamennyi tevékenységi területen: gazdasági, társadalmi, politikai, oktatási, tudományos, kulturális és művészeti téren, az életszínvonal, az anyagi és szellemi kultúra állandó emelésében egyaránt. a termelőerőknek a szocialista iparosítás alapján történő erőteljes fejlesztését célzó pártpolitika eredményeként románia jutott a hajdani burzsoá-földbirtokos rezsimtől örökölt elmaradottságán, olyan ipari-agrár állammá vált, amelynek gazdasága erőteljesen fejlődik, korszerűsödik. románia ipari össz-termelése 1974-ben több mint 28-szorosa lesz például az 1948. évinek. más összehasonlításban: az 1938. évi ipari termelés volumenét ma nem egészen 13 nap alatt előállítják.
/ folyt. köv./

17.30/ju

- 42 -

M 180

bb 46. / nagygyűlés ... 3. folyt./-ju

beszélte a nagykövet a termelőerők sokoldalú fejlesztéséről, s arról, hogy hazájában a nemzeti jövedelem és a társadalmi vagyon gyarapításának szilárd alapja a felhalmozás fejlesztésének politikája, a párt és az állam beruházási programja. tényeket, adatokat sorolt e nagyszerű programról és eredményeiről, majd elmondta, hogy a román kommunista párt egész politikájának legfőbb célja: a nép életszínvonalának szakadatlan emelése. az elmúlt években javították a dolgozók jövedelmi helyzetét, valamennyi kategóriában növelték a dolgozók fizetését, - mindenekelőtt a kis fizetésűek anyagi juttatásait-, és még ebben az évben megkezdődik a jelenlegi ötéves tervre előirányzott fizetésemelés második szakasza. az életkörülmények javulásának fontos mutatója a románia-szerte erőteljes ütemben folyó lakásépítés; a terv szerint csupán ebben az esztendőben 177.000 lakás megépítését irányozták elő.

beszédükövetkező részében ioan cotot hangsúlyozta:

- a román kommunista párt politikája által elért nagy eredmények egyike, hogy az ország valamennyi állampolgára számára biztosítottuk a jogegyenlőséget, nemzetiségre való tekintet nélkül. a párt abból indult ki - mondta -, hogy hazánk tájain évazádok óta elnek a román nép mellett más nemzetiségű emberek. mindaz, ami romániában megvalósult, a románok, magyarok, németek és más nemzetiségek közös munkájának gyümölcse. mindazok, akik romániában dolgoznak, az idők során osztoztak egymással örömeikben és gondjaikban, a győzelmekben és a nehézségekben. a párt biztosította valamennyi állampolgár jogegyenlőségét, egyszer és mindenkorra megszüntette a faji törvényeket, és olyan új törvényeket dolgozott ki, amelyek elítélnék minden nacionalista megnyilvánulást.

szólt ezután arról, hogy a románia 1976 és 1980 közötti gazdasági, társadalmi fejlesztésére vonatkozó, valamint az ország 1990-ig történő távlati fejlesztését célzó prognózisok irányelvtervezete, amelyeket a román kommunista párt központi bizottságának 1974. júliusi plenáris ülése fogadott el, előirányozza az ipar és a mezőgazdaság fokozott ütemű fejlesztését. a párt programban megfogalmazott célkitűzéseknek megfelelően - hangsúlyozta - románia előrehalad a szocialista társadalom felépítésében a kommunizmus felé, s ez az a cél, amelynek szolgálatába állítják a termelést, az emberek tudását, tehetségét.

/ folyt. köv./

17.45/ju

- 43 -

M 180

vbb 46. / nagygyűlés ... 4. folyt./-ju

- románia cselekvő tagja a szocialista országok családjának, amelyhez a társadalmi rend, az ideológia, az alapvető vélok és törekvések azonossága fűzi. a román szocialista köztársaság állhatatosan küzd a béke ügyének győzelméért és az együttműködésért, az anyagi és szellemi értékek cseréjének kiterjesztéséért, többértévé tételéért. következetesen tevékenykedik a valamennyi szocialista országgal való együttműködés fejlesztéséért, nagy figyelmet fordít a fiatal, független államokkal meglévő kapcsolatokra, cselekvő szolidaritást vállal a nemzeti felszabadító mozgalmakkal, törekszik valamennyi állammal való kapcsolatának fejlesztésére, tekintet nélkül azok társadalmi rendjére, a szuverenitásra és a nemzeti függetlenségre, a teljes jogegyenlőségre és a kölcsönös előnyök tiszteltetésén alapján.

beszéde végén megállapította a nagykövet: országaink, a két szocialista és baráti ország, a román kommunista párt és a magyar szocialista munkáspárt között testvéri és fejlődő együttműködési kapcsolatok állnak fenn valamennyi tevékenységi területen. meggyőződésünk, hogy ezek a kapcsolatok a jövőben tovább szélesednek és többértévé válnak a román és a magyar nép, valamennyi szocialista ország egységének és összetartozásának, a szocializmus és a béke ügyének érdekében.

befejezésül a nagykövet köszönetet mondott az évfordulóhoz kapcsolódó budapesti nagygyűlés megrendezéséért, és további sikereket kívánt a testvéri magyar népnek szocialista hazája felvirágoztatásában.

a nagygyűlés az internacionálé hangjai után művészeti műsorral, a gyulai ,, körös,, táncegyüttes szereplésével zárult. /mti/

--

bb 57. felhőszakadás a balaton vidékén

vid/ká-ju la

1974. augusztus 22.

a balaton vidékére csütörtökre virradó éjjel heves felhőszakadás zúdult. a zivatar érkezését idejekorán jelezte a viharjelző szolgálat, így nem érte váratlanul a vitorlázókat. a többórás trópusi jellegű esőzés csupán a kempingekben okozott riadalmat, ahol a mélyebb fekvésű területeken el kellett hagyni a sátrakat. a kempinglakók az éjszakai zivatar idején néhány a társalgókban kerestek menedéket és sátraikat csütörtökön helyezték át szárazabb területekre. a felhőszakadás badacsony és ábrahámhegy környékén nagytömegű termőtalajt, iszapot sodort le az utakra, de azokat csütörtökön néhány óra alatt megtisztították.
/ folyt. köv./

17.55/ju

- 44 -

NA 18^{aa}

bb 57. / felhőszakadás ... 1. folyt./-ju

a zivatar megtörte a napok óta tartó kánikulát és - bár a standok nem néptelenedtek el, - csütörtökön tizezrek keltek tő körüli vándorutra; megsokszorozódott a kirándulóhelyek forgalma. a tihany-szántódi révnél a három komphajó ingajaratban közlekedett és mintegy 5000 gépjárművet szállított a két kikötő között. /mti/

vv

--

bb 58. elutazott a finn szakszervezeti küldöttség

sl/pá-ju la

1974. augusztus 22.

niilo ha:ma:la:inen, a finn szakszervezetek központi szövetségének /sak/ elnöke és arvo hautala másodelnök hivatalos magyarországi látogatását befejezve csütörtökön elutazott hazánkból. a finn szakszervezetek vezetőit fogadta gáspár sándor, a szot főtitkára. a küldöttség itt tartózkodása során találkozott a sajtó képviselőivel. /mti/

--

bb 59. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától 18 óráig!

-ju la

1974. augusztus 22.

31. rendkívüli segély a nagycsaládosoknak a ganz-mávag-ban
 32. híres vasutak
 33. tiszamenti közegészségügyi napok
 34. fogadás a magyarok világszövetségében
 35. a veszprém megyei tanács vb ülése
 36. a kigyóméregtől a pupilla-tágítóig
 37. biszku béla látogatása szegeden
 38. a mikrobiológiai társaság vándorgyűlése
 39. borbándi jános beszéde
 40. a tit budapesti nyelv sikolája
 41. növényvédelem
 42. kert-plasztikai kiállítás
 43. halálos közlekedési balesetek / a 2. bek. visszavonva/
 44. mta nyelvtudományi intézete
 45. számítóközpontot helyeztek üzembe
 46. nagygyűlés
 47. magyar vezetők fogadták uj-guinea-i nagykövetüket
 48. évadnyitó társulati ülés a pécsi nemzeti színházban
 49. losonczy páll tavrata az indiai köztársasági elnökhöz
- gő folyt. köv./
18.20/ju

- 45 -

NA 18^{aa}

bb 59. / a belföldi ... 1. folyt./-ju

- 50. kossuth-díjas költő, az írószövetség főtitkárhelyettese mondott megnyitót, bevezetőt belia györgy irodalomtörténész tartott. a hazai írókon, költőkön kívül megjelentek az itt tartózkodó román kulturális delegáció irodalmár tagjai: alecu ivan ghilia és alexei rudeanu prózairó, valamint nicolae parvu költő. az irodalmi esten jancsó adrienn és verdes tamás működött közre./mti/
- 51. üdvözlő táviratok a román felszabadulás évfordulója alkalmából
- 52. zamercev tábornok budapestén
- 53. georgikon napok
- 54. irodalmi pályázat csepelen
- 55. munkás művelődési tanács alakult orosházán
- 56. záporok a hét végén
- 57. felhőszakadás a balaton vidékén
- 58. elutazott a finn szakszervezeti küldöttség
- 59. hírjegyzék

bb 60. időjárásjelentés

um la

1974. augusztus 22.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 22-én, csütörtökön este:

ismét az évszaknak megfelelő hőmérséklet

várható időjárás péntek estig:

változóan felhős idő, többfelé záporosókkal, zivatarokkal, mérsékelt, időnként megélénkülő keleti, délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 22-27 fok között./mti/

bb 61. irodalmi est a fészek klubban

t ro/mm um la

1974. augusztus 22.

a román kultúra napjai alkalmából a magyar írók szövetsége csütörtökön irodalmi estet rendezett a fészek klubban. simon istván kossuth-díjas költő, az írószövetség főtitkárhelyettese mondott megnyitót, bevezetőt belia györgy irodalomtörténész tartott. a hazai írókon, költőkön kívül megjelentek az itt tartózkodó román kulturális delegáció irodalmár tagjai: alecu ivan ghilia és alexei rudeanu prózairó, valamint nicolae parvu költő. az irodalmi esten jancsó adrienn és verdes tamás működött közre./mti/

- 46 -

19.25/um

1940

bb 62. az integráció lehetőségeinek és akadályainak kérdései a közgazdász világkongresszus munkacsoportjainak napirendjén

t sl/tr um la

1974. augusztus 22.

a közgazdász világkongresszus csütörtökön munkacsoportokban folytatta tanácskozásait.

a pénzügyi kérdésekkel foglalkozó szekcióban fekete jános, a magyar nemzeti bank elnökhelyettese a többi között kitért arra, hogy a tőkés infláció káros következményei bizonyos mértékig a magyar gazdaságra is hatnak, noha az állami gazdasági irányítás számos eszközzel, például az importárak költségvetési támogatásával, aktív árfolyampolitikával, vagyis a forint felértékelésével, továbbá vámok mérséklésével, a konjunktúrális árnyereségek elvonásával intézkedéseket tesz a kedvezőtlen hatások ellensúlyozására.

más szocialista közgazdászok kifejtették, hogy a szocialista országok a kgst-n belüli fizetési rendszerrel kapcsolatban vizsgálatokat folytatnak, amelyeknek célja, hogy a kgst országok közötti forgalom bizonyos részére megvalósítsák a transzferábilis rubel átválthatóságát.

a tőkés monetáris rendszer reformjával kapcsolatban a vitában az az álláspont alakult ki, hogy az új monetáris rendszer alapja az arany lehetne. alexandre lamfalussy belga bankügyi szakember rámutatott arra, hogy a tőkés infláció fő oka a gazdasági ciklusok egybeesése. véleménye szerint a nyugati integrációs folyamat meggyorsításához szükség van a monetáris rendszer reformjára.

egy másik szekcióban a vita középpontjában a kelet-nyugati együttműködés, illetve a két integrációs szervezet közötti kapcsolatok fejlesztésének lehetőségei álltak. a felszólalók többsége azt a problémát feszegette, hogy az integrációs csoportosulások mennyiben akadályozzák, vagy segítik elő a kelet-nyugati együttműködést. általában egységes volt a vélemény, hogy a szocialista integráció nem akadályozza az együttműködést, legfeljebb a szocialista országok viszonylag alacsonyabb gazdasági fejlettségi színvonala jelenthet bizonyos akadályokat. a közös piacot a felszólalók általában elmarasztalták amiatt, hogy annak felépítése, mechanizmusa nem minden szempontból kedvez az együttműködésnek.

mihail szenyin szovjet professzor, a kgst nemzetközi világgazdasági intézetének igazgatója hangsúlyozta, hogy ha nem sikerül megvalósítani a komoly munkamegosztást, párhuzamos strukturák fognak kialakulni, s előbb utóbb lehetetlenné válik az együttműködés az integrációk között. javasolta, hogy e problémáknak a kutatására európai szintű kutatócsoportot hozzanak létre.

/folyt.köv./

- 47 -

20.18./um

1940

bb 62./az integráció ...1.folyt./um

az infrastruktúra kérdéseit vizsgáló munkacsoportban főként a szállítási hálózatok, ezen belül a vasut, a repülőtér összehangolt fejlesztésének kérdése állott az érdeklődés központjában. mint a felszólalók rámutattak, e területen az összehangolt műszaki fejlesztés lehetőségei igen nagyok, s ezeket az utóbbi években egyre jobban ki is használják. szóba került az energiahálózatok összekapcsolásának problémaköre is. ezzel kapcsolatban a szovjet közgazdászok elmondották, hogy hazájuk hosszútávú energiafejlesztési elképzeléseit nyugat-európai országokkal is ismertették, megfelelő javaslatokat azonban eddig nem kaptak. ennek az lehet az oka, hogy a közös piac apparátusának eddig nem sikerült határozott energiafejlesztési koncepciót kialakítania. prognóziskat készítettek ugyan, számszerint körülbelül tízet, a további előrehaladás azonban igen lassu.

a kelet-nyugati együttműködés kérdéseit elemezte Lev Gatovszkij szovjet professzor is. miközben aláhuzta a szocialista és a kapitalista rendszer között meglévő elvi különbségeket és ellentéteket, hangsúlyozta, hogy a világméretű munkamegosztás nélkülözhetetlen, és ez szükségessé, s egyben lehetővé is teszi a két rendszer közötti világméretű együttműködés fejlesztését. több felszólaló szólt arról, hogy a kapcsolatok elmélyítésének a fejlődő országok társadalmi-gazdasági előrehaladásához is hozzá kell járulnia.

e szekcióban részletesen foglalkoztak az ugynevezett multinacionális vállalatok szerepének kérdéseivel is. a nyugati közgazdászok többsége és a szocialista közgazdászok - miközben elismerték, hogy e tőkés vállalkozási forma a termelőerők fejlődésének objektív következménye - élesen bírálták e vállalkozások káros társadalmi és politikai hatását. különösen a fejlődő országokban működő multinacionális vállalatok tévekenységét érte erőteljes bírálat. felhívták a figyelmet arra, hogy ezek a vállalkozások a regionális integrációs folyamatokat is gátolják, mert üzletpolitikájuk és fejlesztési politikájuk többnyire ellentétes a befogadó ország, vagy integrációs tömörülés gazdaságpolitikájával.

az egyik munkacsoportban élénk vita alakult ki a fejlett tőkés országokból a kevésbé fejlettekbe irányuló tőkeáramlás kérdésében. herbert giersch nsk-beli professzor a szegény vidékek tőke-ellátásának központi ösztönzését tartotta helyesnek, mire más nyugati közgazdászok m., megvádolták,, hogy a tőke-mozgás állami ellenőrzését pártolja. az előadó azzal,, védekezett,, hogy csupán a spontán folyamat korrekcióját tartja szükségesnek a szociális értékek védelmében. több szocialista közgazdász felvetette a nyugat-európába irányuló amerikai tőkebehatolás negatív következményeit.

/folyt.köv./
20.22/um

- 48 -

M 20⁴⁰

bb 62./ az integráció ...2.folyt./um

a szekcióban a nemzetközi tőke-piac és a fejlődő országok gazdasági kapcsolati rendszerének kérdéseit is megvitták. a nyugati közgazdászok többsége rámutatott, hogy a tőke-mozgás tekintetében a korábbival ellentétes irányzat alakult ki: számos fejlett tőkésország ugyanis eladósodik. ennek alapvetően a nyersanyag és fűtőanyagárak nagymérvű növekedése az oka. ezzel kapcsolatban felmerült a kérdés, hogy az olajtermelő országokban felhalmozódott tőkét milyen módon lehetne átjuttatni a fejlett tőkés országokba. szinte egyöntetű a válasz, hogy erre jelenleg semmiféle mechanizmus nem áll rendelkezésre. a világbank képviselője elmondotta, hogy a bank egyik fontos tőkeforrásává az olajtermelő fejlődő országok váltak, ez azonban még távolról sem jelenti a tőke átáramoltatásának megoldását.

ezzel a közgazdász világkongresszus szekcióülései befejeződtek. a kongresszus résztvevőinek pénteken szabad programjuk lesz, s szombaton plenáris üléssel, a szekcióvezetők összefoglaló jelentésével zárul a iv. közgazdász világkongresszus./mti/

-.-

bb 63. pincéket, alagsori lakásokat, villamos-vonalakat rongált meg a felhőszakadás

i ob/tr umla

1974. augusztus 22.

csütörtökön a délutáni órákban budapesten többfelé volt záporosó, zivatar, néhány helyen pedig felhőszakadás-méretű esőzés.

a hirtelen lehullott nagymennyiségű csapadékkal a főváros csatorna-rendszere egyes szakaszokon nem tudott megbirkózni. a budai hegyekből lezuduló víz a házi bekötő csatornákon keresztül sok helyen beáramlott a pincékbe és az alagsori lakásokba. a víz magassága néhol a 30 centimétert is elérte.

a felhőszakadás néhány mélyebben fekvő villamos-szakaszt sem kímélt, és főként a budai körzetben, valamint a főváros északi részein megbénította a közlekedést. a megrongált szakaszokon a forgalmát átmenetileg autóbuszok bonyolították le. a csatornázási művek és a bkv pályaszolgálatának forgalmi irányítói a károk helyreállításán teljes apparátussal dolgoznak./mti/

-.-

- 49 -

20.25/um

M 20⁴⁰

bb 64. román filmbemutató a puskin moziban

t ro/sza um h la

1974. augusztus 22.

a román kultúra napjai alkalmából csütörtökön a puskin moziban bemutatták a robbanás című színes román filmet. a vetítés előtt révész miklós, a mafilm igazgatója mondott beszédet, amelyre mircea dragan, a bemutatott film rendezője válaszolt. megjelent dr. marczali lászló kulturális miniszterhelyettes, lőrincz tamás, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, részt vettek politikai, társadalmi, kulturális életünk ismert személyiségei. ott volt ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete, s a mircea sintimbreanu főigazgató vezette román kulturális küldöttség, valamint a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

/mti/

--

bb.65 a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zárásig

um la

1974. augusztus 22.

- 60. időjárásjelentés
- 61. irodalmi est a fészekben
- 62. közgazdász világkongresszus
- 63. pincéket öntött el a víz
- 64. román filmbemutató
- 65. hírjegyzék

/mti/

--

-50-

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztők: koncz antal, lakatos erzsébet
21.18/um

MA 21²⁰

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. magyar kiállítások külföldön

i sb/tr um ie la

1974. augusztus 23.

a külföldi nemzetközi kiállítások programjában a nyár végén kezdődik a „csucsforgalom”, ezt mutatja a hungexpo külföldi kiállításainak programja is. augusztus végén a kölni férfidivat vásárra és az izmiri vásárra viszi el a magyar vállalatok termékeit, s az őszi csúcst szeptemberben és részben októberben bonyolítja le. ebben a szezonban 25 magyar kiállítást rendeznek a külföldi nemzetközi vásárokon.

a hungexpo közreműködésével az ősszel a szocialista országok kilenc nemzetközi vásárán és kiállításán vesznek részt magyar vállalatok, kijevben pedig önálló élelmiszer-gazdasági bemutatót rendeznek. a szeptember első napján megnyíló lipcsei őszi vásáron 18 magyar vállalat vonultatja fel korszerű termékeit, modern garázsberendezéseket, könnyűipari és konfekcióipari gépeket, műszerket, gyógyszereket, textilárukat, s a kiállítási anyaggal egyuttal jelzik azokat az eredményeket is, amelyek Magyarország és az ndk kapcsolatainak erősödésével jöttek létre. néhány nappal az őszi bnv előtt nyílik meg a zágrábi őszi vásár, amelyen a magyar ipar műszaki fejlesztési eredményeinek újdonságait s exportkinálatát több mint 20 magyar külkereskedelmi vállalat tárja a látogatók elé. hagyományos kiállítókként vesznek részt a magyar vállalatok a plovdivi, a brnói, és a poznani vásáron. gazdag termékvalasztékkal jelentkeztek a moszkvai vegyipari vásárra, a bukaresti műszaki vásárra, és az erfurti kertészeti kiállításra is.

/folyt.köv./

- 1 -

MA